

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos: a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 2.50 P, félévre 5 P, egész évre 9 P.

HIRDETÉSI ÁRAK:

1 hasáb szélességben mm. soronként 10 fillér.

Főszerkesztő:

HARTNER NÁNDOR

Szerkeszti:

ifj. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Telefonszám 71. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

XXXVII. évfolyam. / 19. szám.

ÁRA 20 fillér.

Május 7. — Péntek.

Mécs László szereplésével Magyar Estet rendez Muraszombatban a VMKE

Május 18-án szaval Muraszombatban a híres papköltő

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület régi óhajta, hogy vendégül láthassa Muraszombatban a legújabb magyar irodalom egyik büszkeségét, Mécs Lászlót, az európai híru papköltőt. Mécs Lászlót

már régebben meghívta és a papköltő május 18-án eleget tesz a meghívásnak.

Mécs muraszombati szereplése alkalmából a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület május 18-

án, este 8 órakor Magyar Estet rendez a Városi Moziban. A Magyar Est fénypontja Mécs László szaválása. A műsort beköszöntő, rövid felolvasás, ének és zongoraszám teszik teljessé.

Mécs László muraszombati szereplése kulturális és művészeti ünneppé avatja Muraszombat számára május 18-át. A költő csodálatosan szép, istenfélő, mély emberi és

magyar gondolatoktól áthatott versei a legmértőbb, utánozhatatlan tolmácsolásban hangzanak el a szerző ajkáról. Mécs meghallgatása felejthetetlen élmény lesz a magyar szellem alkotásaira szomjas muravidéki közönség számára.

A május 18-i Magyar Est részleteiről jövő számunkban írunk.

ÖSSZESZEDIK MURASZOMBATBAN AZ ÓCSKAVASAT!

Május 10-től 22-ig Muraszombatban ócskavas gyűjtés lesz. A gyűjtők házról házra mennek a fémhulladék megvásárlására. Mindenki készítse el eddig az időpontig a felajánlásra szánt fémhulladék mennyiségét!

100 pengőt adományoz vitéz Szücs István főispán

a muraszombati csata hőseinek emlékművére

Mély visszhangot támasztott az egész vármegyében nemes Breuer Pál alezredes kezdeményezése a muraszombati csata hőseinek emlékére felállítandó emlékmű ügyében. Az emlékmű felállításának gondolatát a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület magáévá tette és máris lépéseket tett

társadalmi gyűjtés

megszervezésére, hogy a szükséges anyagi eszközöket előteremtse.

De megmozdult önként a társadalom is.

Vaslak községben

400 pengőt adtak össze máris az emlékmű céljaira, a muraszombati tisztikar 118 pengős gyűjtése is az egyesület rendelkezésére áll. Legutóbb Szombathelyről kaptunk értesítést, hogy vitéz dr. Szücs István, Vas-vármegye főispánja 100 pengőt ajánl fel az emlékmű céljaira.

Gyümölcstároló és csomagoló épül államsegéllyel Muraszombatban

A Muravidék kedvező éghajlata és talaja következtében a magyar gyümölcstermelő vidékek között is a legjobbak sorába emelhető. Máris jelentős a vidék gyümölcstermelése, az elmúlt évben igen nagy mennyiségű gyümölcsöt szállítottak a muravidéki termelők mind az ország különböző részeire, mind külföldre.

A gyümölcstermelésnek nagy jövője van a vidéken,

ezért a hatóságok mindent elkövetnek, hogy a termelés fokozását megfelelő eszközök nyújtásával lehetővé tegyék.

Sokat fog lendíteni az értékesítés lehetőségein a Muraszombatban épülő gyümölcstároló és csomagoló helyiség. A gyümölcstároló építése hamarosan megtörténik,

a földművelésügyi minisztérium nagyszámú segélye

teszi ezt lehetővé. Az épület céljaira a község biztosít telket.

A gyümölcstárolónak a fuvarozási költségek lecsökkentése érdekében a vasúti állomás közelében kell helyet kapnia, lehetőleg úgy, hogy vágány álljon előtte és

a gyümölcsöt egyenesen a vasúti kocsikba lehessen berakni.

Ezért Muraszombatban azt tervezik, hogy a pályaudvartól keletre fekvő, plébánia tulajdonában lévő telket szerzi meg csere útján a község a gyümölcstároló céljaira.

Ennek nincs is akadálya.

Ennek ellenére, a telek megszerzésére nem tette még meg a község a szükséges lépéseket. Figyelembe vették ugyanis az államvasutak tervét, amelynek értelmében jövőre újjáépítik és kibővítik a muraszombati teherpályaudvart. Lehetséges, hogy a teherpályaudvar kibővítéséhez a gyümölcstároló számára szánt telekre is igényt tart a MÁV, így ha a község már most megszerezne a telket, ezzel esetleg csak nehézségeket támasztana a MÁV tervei elé.

Ezért dr. Olajos József, a muraszombati járás főszolgabírája érintkezésbe lépett a szombathelyi MÁV üzletvezetőséggel és kérte, hogy értesítsék a községet, szükségük lesz-e az új teherpályaudvar megépítéséhez a szóbanlörgő telekre, hogy a község az ügyben a szükséges lépéseket megtehesse.

Muraszombatban remélik, hogy a MÁV nélkülözni tudja a plébánia telkét, így a gyümölcstároló a neki szánt, megfelelő telken épülhet fel.

Áthelyezett tanítók a Muravidéken

Simon László dr. tankerületi királyi főigazgató Bakos Lajos rónaí helyettes tanítót a vidorlaki, — Nlazovics Mária pesetői tanítónőt a kerkafőmarokréti, — Boros Eleonóra szentsebestyeni, — Holly Margit szelencehegyi helyettes tanítónőt a gyanóregyei, — Manyárt Ilona orosházi helyettes tanítónőt a nyireslehoméi, — Ormosi Emilia urdombi helyettes tanítónőt a szentsebestyeni, — dr. Rhosoczy Józsefné Sümegi Edit kispesti tanítónőt a muraszombati, — Rónai József jánoshalmi helyettes tanítót az urdombi, — Rónai Józsefné Kugler

Margit helyettes tanítónőt az urdombi, — Rozgonyi Dénes vidorlaki tanítót a börcöncei, — Szántó Györgyi mura-besztercei helyettes tanítónőt a dolányi, — Zsolt Magdolna szentülöpi helyettes tanítónőt a perestői, — Szombati Pál hodosányi helyettes tanítót a vidorlaki, — Szombati Pálné Beke Erzsébet hodosányi helyettes tanítónőt a vidorlaki, — Trátnyek Márton alsólendvai tanítót a belatinci, — Vastagh Erzsébet magasfoki helyettes tanítónőt a murakirályi, — Vischy Irén köröszegi helyettes tanítónőt a rónaí, állami elemi népiskolához helyezte át.

Sportfegyelem

Mégegyszer a zalaegerszegi eseményekről

Kezembe került a „Zalamegyei Újság” egy-két cikke, amely a Mura S. E.-nek husvétvasárnap zalaegerszegi mérkőzésével foglalkozik. Először a mérkőzésről írt beszámolót olvastam el s abból megállapítottam már, hogy a beszámoló írója „igen a költői szabadság” égisze alatt írta meg cikkét. Hogy csak mást ne említsek, kifejejtette a cikkéből azt a sorsdöntő „ítélet megmástitást” amit a játékvezető a mérkőzés I. félidejének 24 percében követett el, amikor az 1:0-ra vezető Mura S. E. javára Bencik durva felvágásáért megadott 11.-est a rugáshoz készülődő Mura S. E. legnagyobb meglepetésére Perlaki bizalmas reklamátlására annulálta és szabadrugást ítelt Mura ellen, — les címén! Ha azt a 11-est a Mura értékesítette volna, 2:0 a Mura javára és akkor „csöngették” volna a Move Z. S. E.-nek! Na és a Mura ellen megítelt 11.-esnél miért nevezi a cikk írója sportszerűtlennek a reklámálást? Hát sportszerűtlen, ha a játékos odamegy a játékvezetőhöz és a mellén széthúzva a mezt megmutatja az erősen lőtt labda jól látható helyét?! Hát ilyen esetben, mikor nyilvánvaló játékvezetői tévedésről van szó, nem szabad reklámálni?! (Gondoljon csak vissza a

cikk írója a Move Z. S. E. őszi községi, majd tavaszi celledömölki mérkőzésére! Hát ott a nagyon sportszerű és fegyelmzett csapata nem reklámált?! Ezen túlmenve a vezetők is berohantak a pályára reklamálni, nem beszélve arról, hogy miért lett a Move Szücs nevű játékos ebből kifolyólag hosszabb időre eltiltva! No de hagyjuk ezt a részét a vitának, térjünk át a fontosabb részére a dolognak.)

A cikk írója már első cikkében „kiábrándítónak” és „sportszerűtlennek” nevezte a vendégcsapatot. Majd utána megjelenő második cikkében ismételtlen neki rohan a Mura S. E.-nek felhozva, hogy „neki rontott a játékvezetőnek, szembe szállt vele, majd pedig levonult a pályáról”. Az ezt mutatja, hogy „a Mura csapatában nincsen meg a kellő sportfegyelem és a játékosműveltség, amivel a veszést is el bírja viselni, így pedig nem méltó, hogy részt vegyen a bajnoki küzdelemben.” De tovább megy a szerző! Megröjja a délvidéki csapatokat és közben azt írja „... ismerjük azt a körülményt is, hogy ezek a visszakerült csapatok a husz évvel ezelőtti futballt játszották.” Ezt a kitételét nem értjük kedves cikkíró ur! Mert ha sportfegyelemre céloz, akkor tullött a célon! A

Mura S. E.-nek ezideig egyetlenegy játékos a kiállítva nem lett! A vezetőség a pályára soha be nem rohant, még az itt Muraszombatban őszel lejátszott és Lőrincz játékosvezető tevékedéséből 1:1 re végződött Mura-Z. S. E. bajnoki mérkőzésnél sem, amikor a Mura teljesen szabályos, győzelmet jelentő második gólját előbb megadta, majd a Move Z. S. E. reklamáására — annullálta! Annyira visszás volt a helyzet, hogy a végén a Move Z. S. E. vezetői excuzáltak magukat, hogy örájuk ne nehezteljünk, „nem ok kérétek Lőrincz játékosvezetőt.” Tehát sportfegyelmel címén, rosszul van nekünk ez a kitétel adresszával! Ami pedig az esetleges nivótlan játékunkat illeti, hát Istenem, itt sincs semmi szégyenkezni valónk Zalaegerszeg mögött, mert eddig a félbeszakadt és nekünk nyeresre állt mérkőzésig felváltva voltunk a 4-ik helyen a Move Z. S. E.-vel, de mi egy mérkőzéssel kevesebbet játszottunk! Muraszombat csak 4.500 lakosu nagyközség, — míg Zalaegerszeg vármegyei székhely, 18.000 lakosu megyei város. — így hát fejfejt mellett haladni Zalaegerszeg reprezentatív csapatával nem szégyen. Na de a két egyesület egymáselleni mérkőzéseinek statisztikája sem szégyenkezni való.

Most jön azonban a legnagyobb és legsportszerűtlenebb valami a mérkőzésen történetekkel kapcsolatban! A Move Z. S. E. egyik játékos, úgy értesültünk, hogy „Göncz”-nek hívják, az egyik játékosunknak a játék végében azt mondta egy vitaközéssel kapcsolatban, „Te piszok csetnik!” A játékos odament a játékosvezetőhöz és jelentette az esetet. A játékosvezető erre a következő feleletet adta: „Igen is piszok csetnik banda vagytok, jobb ha visszamentek Szlovákiába!” Harmadik cikkében a cikkíró urvel foglalkozik és nagyon tárgyilagosan és sportszerűen megállapítja, hogy ha ez igaz, akkor a játékosvezető ellen „Jegyelmi eljárásnak lehet az alapja és szigorú megtorló intézkedést kell alkalmazni” . . . de hozzáteszi, hogy nem csak a játékosvezetővel, hanem a sportszerűtlen csapattal szemben is! Ejnye . . . ejnye cikkíró ur! Én nem vagyok újságíró, csak kb 23—24 éve működő sportember, a pécsi egyetem 1923 év óta megfordult egyetemisták ezt igazolhatják. — *sporthoz való szakértelmem és sportvezetői felelősségem tudatában kijelentem, hogy habár elvben indokolatlan minden levonulás, mégis helyeslem a Mura csapatának a levonulását, mert olyan sérelem érte, amelyre a szabályok alkotásánál nem is gondolhattak. Tizenhat éve vagyok játékosvezető, — generális szabály „Tiszteletet követelj — de adj is tiszteletet!” Hogy jön ahhoz a játékosvezető, hogy egy játékost, egy csapatot, egy tisztességes, nehéz körülmények között fennmaradt társadalmi egyesületet a becsületében megsértse? Vagy cikkíró ur szerint még ez sem elég ok a levonulásra? Hát nem tűnt fel a cikk írójának, hogy levonulás előtt a Mura csapata közrepe vonult és üdvözölte a közönséget . . . Szabó József . . . köszöntéssel! Hol itt a sportszerűtlenség, Cikkíró ur! Nem jó lett volna levonulás után a játékosvezető meginterjúvolásakor a Mura csapatát is megkérdezni, hogy hát „vajon . . . miért is vonultak le” . . . Hát mi kedves Cikkíró ur nem térünk előlött olyan egyszerűen napirendre! Ij. Szász Ernő újságíró barátom már szép cikket irt evvel a sértéssel kapcsolatban, — én még csak azt fűzöm hozzá: Jöjjön el ide a Cikkíró Muraszombatba, tájékozódjon, hogy mit végzett a Mura S. E. 22 évén keresztül a magyarságért! Saját szemével és fülével győződjön meg arról, hogy az Egyesület veze-*

tő tagjai mit szenvedtek a 22 év alatt magyarságukért, mennyi nincstelenséget, zaklatást, üldözést kellett kiállaniuk . . . akkor majd nem fogja olyan erősen követelni a Mura S. E.-nek a bajnokságból való kizárását és példás megbüntetését, azért — mert becsületébe nem enged bele-gázolni!

A Mura S. E.-nek a Move Z. S.-vel szemben elintézni valója nincsen, a közönséggel szemben a Mura S. E. tiszteletét és megbecsülését fejezte ki akkor amikor üdvözölte a közönséget. Hogy pedig a sértés megtörtént, azt nem az dönti el, hogy a közönség között helyetfoglaló urak hallották e vagy sem, hanem az, hogy a vitában résztvevő 8 játékos és két zalaegerszegi ur hallotta — ez pedig nekünk untig elég. Természetes, hogy a pályán lejátszódó események közben elhangzottakat csak azok hallhatják, akik ott tartózkodnak. A játékosvezető ellen különben a bünvádi feljelentést megtette az egyesület, hogy aztán a játékosvezető hibájából félbeszakadt mérkőzés újrajátszását fogja a szövetség elrendelni, azt természetesen tartjuk, — no de ez Cikkíró urat úgy sem érdekli! Sportbeszámolójában foglaltak szerint csapatának a megismétlendő mérkőzésen is — fölényesen kell győznie, hisz ezen a félbeszakadt mérkőzésen nem volt egy percig sem kétséges a győzelem!??

Muraszombat, 1943. V. 3.

dr. VALENT GUSZTÁV
a Mura S. E. ügyv. elnöke
szöv. játékosvezető.

Évzáró vizsgán voltam . . .

A bodóhegyi állami népiskola felső tagozatának záróvizsgáján vagyunk. Ahogy belépünk, jóleső érzéssel pihen meg tekintetünk a szépen, izlésesen feldisznított termen, az ünneplőbe öltöztetett, kipirult arcú gyermekeken és a szülők, érdeklődők csoportján. Nekem, aki alig öt hónapja élek itt derék vend népünk között, különösen nagy és szép élmény volt ez a vizsga. Két tanító munkájának eredményét láthattam és hallhattam. Az egyik, Rónay Jolán tanítónő magyar anyanyelvű, aki vend szót itt hallott először, a másik Porédos Jenő tanító, vend születésű, aki csak az impérium-változás óta tanul magyarul. És mégis — milyen csodálatos — munkájuk eredménye ugyanaz. Az egyik megtanul vendül, a másik magyarul, hogy gyermekeikkel anyanyelvük segítségével értessék meg a közölt anyagot és magyarul tanítsák azt meg. Ha az ember becsukja a szemét és hallja a szépen, simán gördülő feleleteket, azt gondolja, hogy valahol a Kemenesalján hallgatja gyermekeink vizsgáját. Talán csak az idegenes kifejtés emlékeztet arra, hogy nem magyar anyanyelvű népcsoport vidékén vagyunk. Feltűnően nagy a gyermekek felelési készsége, s szinte látszik arcukon a „sértődés”, hogy nem mindig ők felelhetnek. Hallottunk egy-két verset is. Ki kell emelni azok előadás-módját, amely magában elég volna annak bizonyítására, hogy a tanítók milyen sok szeretettel, odaadással foglalkoztak a reájuk bizott gyermekekkel.

Eredmény? . . . Összbenyomás? . . . Azzal az érzéssel távoztunk az iskolából, hogy gyermekeink jó kezekben vannak. Boldogok lehetnek a szülők, akik hallgatták gyermekeiknek egy év munkájáról szóló bizonyítványt. Boldog lesz ez a magyar haza, akinek gyermekeit, a jövő reménységét és zálogát ilyen tanítók nevelik. Adjon a jó Isten belőlük minél többet!

Mészáros Sándor
evangélikus s. lelkész.

Hölgyeim! Egyszerre 130 kötötű

munkáját végzi el a „RAPID” SUPER KÉZIKÖTŐKÉSZÜLEK. A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzt vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 62.10. „RAPID” (98) túlél ára P. 48.30. Kérje az 1 ismertetőt. A R U F O R G A L M I K F T. Budapest. IV., Sütő-utca 2. sz., félemelet 3.

Posta megnyitás Musznyán

A musznyi körjegyzőség régi vágya lett teljesítve, akkor amikor a soproni postaigazgatóság kérelmüknek eleget téve, a musznyi postaügynökséget és ezáltal ezt a vidéket is bekapcsolta a posta közvetlen forgalmába.

A postaügynökség megnyitása ünneplés keretében történt és azt a soproni postaigazgatóság részéről dr. Visnyei László postatitkár végezte és azon vendégekként résztvettek, Sárny Kálmán postafelügyelő, a muraszombati postahivatal főnöke és Puhán Miklós s. ellenőr. A megjelenteket Csermely Béla főjegyző üdvözölte közvetlen és meleg szavakkal, majd Bánfy István bíró, helyi Mep elnök, a község nevében köszöntö meg, hogy minden háborus nehézség ellenére is, kérelmüket oly hamar elintézték. Az elhangzottakra dr. Visnyei postatitkár válaszolt, ki az ünneplést megköszönve kijelentette, hogy

a magyar posta részéről a gyorsaság nem boszorkányság, hanem alapvető lényeg

és a magyar kir. posta a maga részéről mindent megtesz, hogy a hazatért terület népét az anyaországhoz közelebb hozza és intézményei révén a kultúra áldásában részesítse.

A hivatalos megnyitás után Csermely főjegyzőék vendégszerető házában késő estig a legjobb hangulatban maradtak együtt a megnyitás résztvevői, hogy egy szép nap kellemes emlékével gazdagodva folytassák a hétköznapi munkájukat (S.)

Az Ipartestület közleményei

A muraszombati járás mestervizsgáló bizottságának a következők a tagjai: férli szabó, női szabó, és cipész ipar, elnök: Szukits István, alelnök: Stevancsecz Lajos, Asztalos, lakatos, kovács ipar, elnök: Rituper Alajos, alelnök: Vogrinecz Ferenc, Fodrász ipar, elnök: Szukits István, alelnök: Gumilár Kálmán, Sütő, vendéglős és mészáros ipar, elnök: Benkő József, alelnökök: Failek Alajos és Bács Lajos (sütő és mészáros iparban.) Bizottsági tagok: férli szabó: Kukul Károly, Kustor Jenő, Szapács István, Hochstetter Nándor, Sebjanics Ferenc, Szabó Ernő, Női szabó: Novák István, Paucics Máténé, Simon Katalin, Gumilár Karolina, Cziffer Mária, Gombosi Ilonka, Cipész: Kolossa János (alelnök), Bedics Iván, Fuisz Károly, Matus Alajos, Kolossa Károly, Gregor János, Norcsics István, Asztalos: Tóth Ferenc, Zrinszki Iván, Cör Lajos, Lakatos: Koljács Ferenc, Zsálik Lajos, Kovács: Sebjan Mihály, Kercsmár Kálmán, Rehn János, Fodrász: Vogrinecs Géza, Kramarics József, Sütő: Fridrich Ferenc, Zaplatics József, Sallamon János, Vendéglős: Turk József, Bánfi József, Benkics János, Mészáros: Vukán Géza, Csernyavits Sándor.

Gyomorhajós! - Vesehajós!

TARTSON IVÓKURÁT
A természetes szénsavas

PETÁNCI

GYÓGYVÍZ
ÜDÍT — GYÓGYÍT
Főraktár: MURASZOMBAT
TELEFON 68.

HIREK

— Nagyszerű hazafias munkát ad hírül egy Domonkosjáról érkezett levél. Fialtanítója és parancsnoka vezetésével megmozdult a domonkoslai leventefejesség és lendületes munkája ma már az egész környéket magával ragadja. A domonkoslai élet ismét megmutatja, hogy mit jelent a község és a nemzet számára a tevékeny, áldozatkész, lelkes magyar tanító. Melegszeregettel köszöntjük Szabó Józsefet, a domonkoslai fiatal tanítóját és azt kívánjuk, hogy lelkes munkája még sok magyar értéket tárjon fel falujában.

— Himlő és diftéria védőoltás Muraszombatban. Május 22-én délután 2 órakor himlő elleni védőoltás, május 29-én délután 2 órakor diftéria elleni védőoltás lesz a muraszombati Egészségházban. Himlő elleni oltás az 1942-ben született csecsemők, diftéria elleni védőoltás pedig az 1941-ben született gyermekek részére lesz.

— Táj és népkutatás a Muravidéken. Az Államtudományi Intézet Táj- és Népkutató Osztálya országos mozgalmat indított meg hazánk egyes vidékeinek a táj- és népkutató munkába való bevonása érdekében. A Muravidékről Bálint Béla áll. gimn. tanárt iktatta munkatársai közé, s elismerését fejezte ki Bálintnak a vendtáj- és népkutató munka megindításáért és az eddig elért eredményekért.

— Mükedvelő előadás Zsidahegyen. A zsidahegyi magyar nyelvi és nemzetnevelési tanfolyam hallgatói húsvéthétén honvédeink javára mükedvelő színi előadást rendeztek, mely alkalommal „Aggiegények főzövizsgája” és „A Károlykának csizma kék” című vidám falusi komédiát adták elő igen szép sikerrel. A két színdarab ügyes szereplői: Csarni Irma, Hajdinyák Irénke, Lipics Gizella, Gombóc Gusztika, Cigüth Ilonka, Gasparics Emilia, Gábor István, Cügüth Olivér, Antalics Zoltán, Krzsankó József, Kercsmár Tibor, Malacsics István, Ferenczek Zoltán, Hajdinyák Zoltán, Gombóc Alajos és Gábor József sok tapsot kaptak a zsufolásig megtelt nézőtérrel. A két színdarab betanítása Czipóth Ferenc tanító érdeme. Amint értesültünk, a zsidahegyi mükedvelői gárda a rónaíi ifjúság meghívására mindkét előadást május 16-án Rónafőn is be fogja mutatni.

— Nagyobb helyiséget keresek műhelynek Muraszombatban, vagy közelében. Cim a kiadóhivatalban.

— A csáktornyai Csáky Lili sikere. Husvétvasárnap este mutatkozott be a budapesti közönségnek a Zeneakadémia nagytermében egy fiatal színésznő, Csáky Lili. A fiatal, tehetséges művésznő nemcsak nagyszerűen énekel, hanem remekül táncol is, amit a közönség elismerő tapsokkal honorált. Kétségtelen, hogy Csáky Lili neve sokat fog még szerepelni a színpadokon, mint egyike a legtehetségesebb fiataloknak. Csáky Lili Légenstein Géza csáktornyai kávéház tulajdonos leánya.

— Mit vihetünk engedély nélkül a vasuton? A vasuti állomásokon ellenőrzik az utasok csomagjait és a nem szállítható élelmiszereket eldobozzák. Csak szállítási engedéllyel lehet lisztet, zsirt, tojást, libát, kacsát szállítani. Azonban a személyes szükségletnek megfelelő mennyiségű élelmiszert vihetünk magunkkal a vasuton. Engedély nélkül vihetünk egész kenyéret, továbbá egy pulykát, vagy két tyukot, vagy négy darab csirkét.

Gyümölcsaszalót épít a GyOE Felsőlendván

A muraszombati járásban több gyümölcsaszalóra van szükség a gyümölcsstermelés értékesítésének megkönnyítésére. A járás területén máris van gyümölcsaszaló.

Urdombon, Ottóházán és Perestón pedig gyümölcsaszaló építését kezdték meg. A felszabaduláskor ezek a munkák megszakadtak, így a gyümölcsaszalók ma sem állanak.

Dr. Olajos József főszolgabíró már régóta szorgalmazza, hogy építsenek

a járás területén egyelőre legalább egy gyümölcsaszalót. Ennek a legmegfelelőbb hely, a központi fekvésű Felsőlendva vagy Bodóhegy. Most a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete el is határozta, hogy Felsőlendván vagy Bodóhegyen korszerű, 46 csernyés gyümölcsaszalót állít fel.

A gyümölcsaszaló részére szükséges 300 négyszögöl telket — amennyiben Felsőlendván épül — Hartner Nándor országgyűlési képviselő adja felsőlendvai birtokából.

Játékközben agyonlőtte nővérét Nemezc János perestői kézbesítő kislia

Borzalmas szerencsétlenség történt Perestő községben hétfőn reggel. Nemezc János kézbesítő 7 éves kislia, Antal, édesapja kétszövű vadászfegyverével játszott. Játék közben elsült

a puská és halálra sebezte a kézbesítő 14 éves Irma nevű leányát.

A tragikus szerencsétlenség ügyében folyik a nyomozás a felelőség megállapítására.

Tizenöt hadosztályt és öt pánccélos dandárt morzsoltak fel a télen védekező honvédeink

Jány vezérezredes nyilatkozata a téli csatáról

Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, a 2. hadsereg parancsnokát a Führer a német vaskereszt lovagkeresztjével tüntette ki. A kitüntetés átnyújtása alkalmával a honvéd haditudósító osztály tagjai kihallgatáson jelentek meg a vezérezredesnél és a hadseregparancsnok hosszabb nyilatkozatot adott a honvéd hadsereg téli harcairól. Arra a kérdésre: vajjon

mit tart a téli harcok legfontosabb mozzanatának,

a következőket mondotta: A legfontosabb az orosz téli tömegtámadás során vívott súlyos elhárító harc volt. Ezekben a harcokban a honvéd erő, ha nem is tudta feltartóztatni az óriási túlerőben lévő ellenséget, a végsőkig kitarva, kereken

15 hadosztályt és 4—5 pánccélos dandárt morzsolt fel.

Ránk nézve voltaképpen a télen áttört és hátunkba került ellenséges erő volt veszélyes. Arra a kérdésre: vajjon a 2. hadsereg harcainak lezárultak-e, a hadseregparancsnok így válaszolt:

Ennek a hadműveleti szakaszának vége.

Befejeződött akkor, amikor a pánccélos hadosztály megmaradt részei és az összegyűjtött és sikeres utóvédharcot folytató zászlóaljok március 22-én kiléptek a harcolók közül.

A hadseregparancsnok a honvédség harcainak a továbbiakban így jellemezte: A magyar honvéd, amikor már megismerte az orosz telet, hozzáadódott az időjáráshoz, hozzászokott a terephez, a támadásban egészen kiváló volt, a védelemben pedig — bár ez vérmérsékletének kevésbé felelt meg — szintén kitűnően állta meg helyét. Bizonyosága ennek az ury-i hídfőnél vívott három csata, a sustyei és korotojaki két csata, amelyekben a bolsevisták minden elképzelést felülmúló erővel megkísérelt áttörését megghusítottuk.

Honvédeink támadó szellemének kimagasló voltát

mutatja az a sok vállalkozás is, ame-

lyeket a tél folyamán rendszeresen és eredményesen hajtottak végre. A csapatrészek minden dicsőretet megérdemelnek.

Hogyan bírta a magyar honvéd a telet? — kérdezték a haditudósítók — Bár a honvédség ruházata az azóta szerzett tapasztalatok szerint nem volt az annyira szigorú orosz tél keménységének teljesen megfelelő — válaszolt a vezérezredes, — ennek ellenére a honvéd úgy bírta a hideget, hogy minden elismerést megérdemel. A védőállásokban megfelelő volt a téli felszerelés, mert megvolt a lehetőség arra, hogy a legénység időnként bemenjen a fedezékekbe melegedni, de az ellentámadások végrehajtói és az állásokból kiszorultak gyakran megdermedtek a hóban és fagyban. Olyan nagy hidegek voltak, hogy ha az ember kesztyű nélkül, pusztá ujjával érintette meg a fegyver vasát,

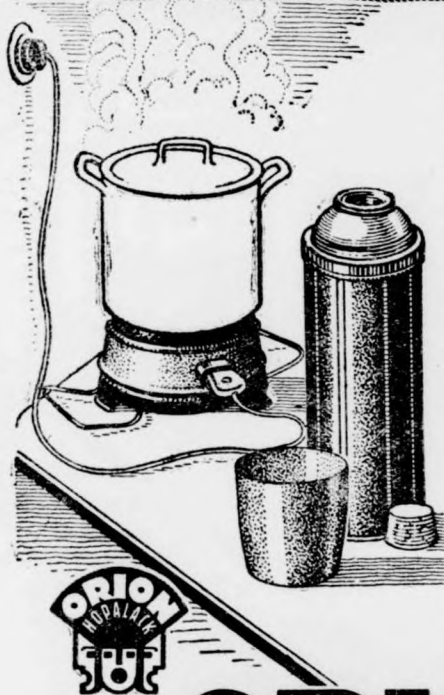
az ujjá odafagyott.

A fegyver olaja is sok esetben megfagyott. A leghidegebb napokban volt úgy, hogy a géppuskák is befagytak, a harcokcsik tornyát pedig alig, vagy egyáltalában nem lehetett forgatni és sok puská töltényvonója egyszerűen elpattant a hidegben. De ilyen körülmények között is megmutatta a magyar honvéd, hogy minden áldozatot meghoz otthonáért. Csak a dicsőret és elismerés hangján szólhatok tehát honvédeink hősi harcainál és kegyeltes, hódoló lélekkel emlékezhetem meg azokról, akik életüket adták azért, hogy a többiek kivonhassák magukat az ellenség gyűrűjéből.

A haditudósítók megkérdezték a vezérezredes: Nem üzen-e valamit Magyarországra? Vitéz Jány Gusztáv azt válaszolta: Üzenem haza, hogy keményen készüljön fel mindenki a továbbiakra.

A háborúnak még nincs vége és léleknek, szívnek készen kell lennie kemény akarattal arra, hogy távol tartjuk otthonunktól a vörös rémet, megtarthassuk magyarságunkat.

A takarékoság = kényelem!

Majd minden háztartásban van hőpalack. Ne csak kiránduláson, irodában, munkahelyen használja ki a hőpalack előnyeit, hanem otthonában is! A folyadékféléket (levest, kávét stb.) nem kell újra melegíteni, ha azt forrón hőpalackba tölti. — Időt, tüzelőanyagot (gázt, áramot) takarít meg és egyúttal kényelmét is szolgálja, — különösen a 48 órás

ORION

HŐPALACK

Szindarabban dolgozta fel Szabó József tanító Domonkosfa megszállás alatti történetét Munkában a domonkosfai ifjuság

Az Isten áldott veteményes kertjében ebben a kicsi zugában erőteljesen bontogatják és hozzák napfényre újabb és újabb hajtásait az ifjú palánták. Csak nemrég, két éve mulott, hogy az éltet, jövőt, reménységet és napfényt adó áldott magyar élet levegője újból elborította ezt az epe-dő, szomjas földet, és csodák csodája a szomjuság nem ismert határokat. A magyar föld levegője még szomjasabbakká, még sóvárgóbbakká tette ezt az értékes ezer és ezer jó tulajdonsággal megáldott népet. Nem tud sohasem, — érzi — bármennyire is akar betelni ezzel a bódító levegővel, amely áldásokban, kincsekben kifogyhatatlanul gazdag, soha betelni nem lehet, még egy életen keresztül sem. De belőle minél többet a magunkévé tenni és lélekformáló erővé átalakítva mindig csak belőle élni és gyarapodni — ez szent kötelességünk. Ez a kötelesség mindenki számára, mint lelki szomjuság adódik nap-nap után. S az egyes napokon magunkévé tett szellemi táplálék éveken át láthatóan eredményessé teszi úgy az egyes ember, mint a közösség életét.

Példa erre a domonkosfai ifjuság. A mi fiaink és leányaink, akiknek szorgalma, akaraterője, tudásvágya és a magyar értékek iránti vágyódása akadályokat, fáradságot nem ismerve most már eljutott odáig, hogy tudását mások számára is láthatóvá tegye.

Sokat lehetne erről a munkáról beszélni, késő éjszakába nyúló előadások türelmes hallgatásáról, — ének és zenekari órákról, szindarab próbákról, egésznapos ünnepek rendezéséről, táborúzek, vidám esték tartásáról, labdarúgó mérkőzésekről és egyebekről. Sok időt venne igénybe mindezek felsorolása, azért csak munkánk legutolsó, de talán idáig a legnagyobb sikert elért láncszeméről, a felszabadulás emlékére rendezett szindarabról szeretnék megemlékezni.

Szabó József tanító hosszas és fáradtságos munkával megírta a

község történetét a világháború kezdetétől a felszabadulásig szindarab alakjában, 5 felvonásban.

A mű maga is igen nagy terjedelmű így a minden második nap tartott próbák 5 órán át vették igénybe az előadáshoz kijelölt 52 szereplőt. A darab zenéjét, összesen 16 dallamot ugyancsak Szabó József szerzte és tanította be. A hosszúra nyúló próbák egy pillanatig se lankasztották a szereplők tanulmánygyűlését, inkább mindig nagyobb kedvvel és örömmel várták az előadás napját. Április 18-án a felszabadulás második évének emlékünnepe került színre a darab. Az érdeklődés az első előadás után a közönség részéről a tetőfokára hágott. Százak és százak szorongtak kívül és belül.

A siker óriási volt.

Az előadást még 5 ízben kellett megismételni, hogy mindenki láthassa a Felszabadulást. Fiaink és leányaink derekasan megállták a helyüket. A sikeren felbuzdulva több községgel folyik a tárgyalás, hogy a Felszabadulást más községben is előadhassuk, ha az idő engedi. Mert már új tervek megvalósításán dolgozik az ifjuságunk. A közeljövőben magyarnótaestet rendez, melyen körülbelül száz magyar-nóta kerül a közönség elé énekben és zenében. Majd a levették csapat-zászlóját avatjuk fel ugyancsak gazdag műsoros ünnepély keretében. Mindezek után pedig a leventenap készületei kezdődnek meg munkában és szorgalomban kifogyhatatlan ifjuságunk körében. Tervek, öröklék tervek, munka, szorgalom, kitartás ez a mi ifjuságunk jelszava.

Háborus idők, nehéz napok közepe, mindenkinek szent kötelessége a több munka, és a több eredmény felmutatása, mi megértettük az idő parancsát, mert munkálkodunk öröklék, dolgozunk embertársaink és édes hazánk boldogulásán.

(— —)

„SABARIA”

rum és likörgyár

mindennemű szeszitalok gyártása és eladása

Cégt. BORLAY ENDRÉNE

SZOMBATHELY — THÖKÖLY IMRE UTCA 71. — TELEFON: 10—68.

Legkitünőbb italok! Legpontosabb kiszolgálás

HIREK az országból

— Szenczi új magyar talál-
mány forradalmasította a kézi kö-
tőipart. A „Rapid” kézi kötőkészü-
lékről van szó, amellyel egy nap alatt
annyi munka végezhető el, mint kö-
tőtűvel 10 nap alatt. A „Rapid” kézi
kötőkészülékkel minden kötésminta
köthető, munkája kézimunka, a szem-
mek egyenletesek, minden fonalra alkal-
masak, kezelése egyszerű és a használati
utatisításból különös kép-
zettség nélkül elsajátítható. Tetszetős
és elpusztíthatatlan. Ismertetőt küld:
Arutorgalmi Kft., Budapest, IV., Sütő-
utca 2.

— Diákszállót építenek a soproni
Szent György-utcában. Az átalakítási
munkálatok már annyira előrehaladtak,
hogy júniusra teljesen elkészül.

— Szatmárnémetiben a városi ja-
vadalmi örök egy magánház pincéjé-
ben titkos vágóhidat fedeztek fel,
amelyben éppen három borjut vágtak
le kontár-iparosok. A titkos vágóhid
már régóta működött és onnan áraszt-
tották el a várost és környékét drága
hűsneművel.

— Közellátási visszaélések miatt
négy hentest letartóztatott, majd inter-
náltatt a nagykanizsai rendőrség. A
négy hentest most átadták a toloncház-
nak.

— 300 taggal megalakult Perlakon
a Baross-lők.

— Embercsempészeket fogtak el a
határörök Bécsújfalú határában Rado-
szimovics Tima és Gyogyics Száva
szeremségi illetőségű férfiak személyé-
ben. Letartóztatásuk előtt négy szerbet
csempészeket át a határon magyar
területre, akiket egyenként 5—6000
kunát kaptak. A határörök átfésülték
a Duna mentén levő területet, de a
négy szerbet nem tudták már elfogni.
A csempészeket az újvidéki ügyész-
ségnek adták át.

— Kénsavas pokolgépet küldött
reménytelen szerelmének és két vetély-
társának Bencze Gyula szentendrei
trafikos. Az egyik vetélytárs gyanút fo-
gott és a rendőrségre vitte a dobozt,
ahol a kinyitáskor robbant. Komolyabb
sérülést nem okozott. Bencze a pokol-
gépek elküldése után megmérgezte
magát és meghalt.

— Kiskőrösön egy 16 éves paraszti-
fiú szülei házában padlásán forgó-
pisztollyal fölbélte magát és rövid
szemvedés után meghalt. Hátrahagyott
levele szerint tettét azért követte el,
mert szerelme, egy 15 éves paraszt-
lány elzárkózott előle, amikor húsvét
hétfőjén meg akarta öntözni.

— Erdélyben felvetették a gondol-
tot, hogy — francia példára — a most
felhasználatlanul elfolyó borvizeket
műtrágyának dolgozzák fel és ilyen
módon hasznosítsák. Számos székely-
földi község van, ahol még a kutak-
ban is borviz található. A borvizek
tízszerez felhígítással alkalmassak trá-
gyázásra is.

— Szirmabesenyő borsodi község-
ben egy 18 éves miskolci fiatalember
forgópisztollyal agyonlőtte szerelmét,
egy 16 éves leányt, majd önmagát
lőtte agyon. A kétfős szerelmi dráma
oka az, hogy a fiataloknak nem en-
gedték meg, hogy összeházasodjanak.

— Körömszék közelében a nádasdi
erdőben újabb tüzek pusztítottak. Ez-
uttal is több hold erdő égett el. Való-
színű, hogy a tüzet mozdonyból ki-
pattanó szikra okozta.

— Kőszegen megkezdtek a vas-
utas üdülő építését, melynek munká-
latai négy millió pengőbe kerülnek.

— A sümegi járás mezőgazdasági
bizottsága olyan határozatot hozott,
hogy a jövőben csak azoknak enged-
jenek földet vásárolni, akik előzően
öldművelési szakvizsgát tettek.

S.P.O.R.T

MURA—SOTEX 4:1 (2:0)

Vezető: Kulcsár.

Második hazai győzelmét aratta a
tavaszi szezonban a Mura, — a sop-
roni Sotex csapata ellen. A mérkőzés
egy indult, hogy „kétszámjegyű” lesz
az eredmény, sajnos a végén még a
4:1-nek is nagyon kellett örülnünk!

Mura támadásokkal indul a játék,
a Sotex kapuja állandó veszélyben
lóg, azonban csatáraink rém puhák.
Kukanja szép átadását Cságrán a 16-
ik percben a gólba lövi. Majd pár
perc múlva „kétszer” egymásután
lúttol Cságrán 4—5 méterre a kapu-
tól tiszta helyzetben. A félidő 27 per-
cében Kukanja szerzi a második gólt.
Állandó Mura támadások közepette
a 39 percen Bencik egyéni játékkal
gólt szerez, azonban feleslegesen lö-
kött a lövés közben, így a játékve-
zető nem adja meg a gólt.

A második félidőben a Sotextet a
Mura odaszegezi a kapujához, mégis
védelmi hibából a Sotex jut gólhoz
és így a második félidő elején 2:1
az eredmény. Az állandó Mura tá-
madások közben egy „szezonra” ele-
gendő pechel küzd a csapat! Lövés,
lövés után, tömegjelenet-tömegjele-
net után a Sotex kapuja előtt, de
gól nem születik. Végre a 37-ik per-
czen Zelkó lefut, éles szögből le-
adott lapos lövése a kapufa mellett
éppen, hogy becsuszik. 3:1. A 42-ik
percen ugyancsak Zelkó fut el, két-
szer egymásután löki a bekk, Zelkó
a második lökésre — elterül, a játék-
vezető 11-est ad. Kukanja elegánsan
lövi laposan a balsarokba. Így a vég-
eredmény 4:1.

A mutatott játék alapján, legalább
6—8 gólt kellett volna a Murának
rugi, a jó mezőnyjáték ellenére
sem volt azonban a Mura kielégítő.
Valahogy rejtetenesen lassu a csapat!
Sokáig várnak cseleznek, nem elég
gyorsak. Ha a Sotexnél volt a labda,
2—3 csatár abban a pillanatban lennt
volt a saját kapunknál. A mieink meg
lassan körülményesen törnek a ka-
pura, így az ellenfél védőjátékosainak
ideje van behelyezkedni. A gyors-
ságot feltétlenül fokozni kell és az
egyéb való rugást végre meg kell ta-
nulnia a csapatnak. Sokkal eredmé-
nyesebb lesz akkor a játék. Egyes
játékosainkon nagyon meglátszott az
edzés hiány! Ez pedig érthetetlen!
Ha már valaki tagja a Mura csapa-
tának, akkor annyit igazán elvárhat
ugy a közönség, mint a csapat veze-
tősége, hogy a játékosok lelkiismeret-
esen látogatják az edzéseket. Remél-
jük, jövőben így is lesz. Annál is in-
kább fontos ez, mert a végső helye-
zésünk szempontjából az ezután kö-
vetkező mérkőzéseink nagyon nagy
fontossággal bírnak, minden pontra
égetően szükségünk van, tehát min-
den játékosnak a maximális teljesít-
ményt kell nyújtania. Soraink meg-
szívlelését ajánljuk tehát a játékosok
figyelmébe. A Murában való szereplés
nem csak előnyt jelent, meg szórako-
zási lehetőség, hanem kötelez is.

Mura Levente vasárnap Őriszent-
péterre utazott a Kondorfa elleni Le-
vente bajnoki mérkőzésre. A kondor-
fai csapat cipőhiány miatt nem állott ki.

Mura Levente — Őriszentpéteri
komb. 7:2 (4:1). Az elmaradt bajnoki
mérkőzés helyett a Mura Levente egy
őriszentpéteri kombinálttal játszott ba-
rátságos mérkőzést. A Mura Levente
fölényesen győzött annak ellenére,
hogy tartalékosan állott ki.

Vasárnap f. hó 9.-én Szombathelyen
játszik a Mura az SzFC ellen. Itt az
alkalom, hogy bizonyítsuk, hogy

a Haladás elleni vereségünk csak a
balszerencse következménye volt. (v.)

1. SzFC	18	14	1	3	48:17	29
2. Selyemipar	17	13	2	2	58:21	28
3. Haladás	17	12	—	5	62:25	24
4. CVSE	18	9	2	7	35:33	20
5. Move ZSE	17	8	3	6	46:26	19
6. MURA	16	8	2	6	34:27	18
7. Sárvár	18	6	3	9	29:42	15
8. Kinizsi	16	6	2	8	32:33	14
9. SVSE	16	6	2	8	24:30	14
10. Perutz	17	4	3	10	28:45	11
11. Kőszeg	18	3	2	13	14:73	8
12. Sotex	18	2	2	14	22:60	6

Move—Mura mérkőzés nincs beszámítva!

LEVENTEÉLET

Ismerd meg nemzedeted!

Szent László

Szent István halála után évtizede-
kig dúló testvérharc, belső viszály
gyöngitették a nemrég még hatalmas
Magyarországot. A szomorú korszak-
nak csak akkor szakadt vége, amikor
néhány évtized múlva a nemzet ün-
nepelt hőse, Szent László lépett a
trónra (1077—95). Az új király kor-
iljusága óta valósággal bálvány volt
vitézeinek. Hős volt a javából. Hatal-
mas termete egy fejjel emelte ki se-
regéből, katonái pedig nem fogytak
ki dicséretéből. Csodákat beszéltek
vitézségéről, rejtenthetetlen bátorságá-
ról és harci bárdjának ellenállhatatlan
erejéről. De nem csak a harcban volt
kiváló, a tanácsban és a hitben való
buzgólkodásban is az élen járt. Ami-
lyen tüzes volt magyarsága, éppen-
olyan mély és komoly volt vallásos-
sága is; nála magyarság és kereszt-
ténység már elválaszthatatlanul egy-
be kapcsolódott. Az ő uralkodása alatt
gyökeresedett meg a magyar lélekben
a kereszténység.

Szent László helyreállította a ma-
gyar állam meglehetősen megingott
tehtényét is. Szigorú törvényeivel
rendet teremtett az országban. Diadal-
mas hadjáratokban megvédte az or-
szág függetlenségét, sőt az állam
határait még kijebb is tolt, meghó-
dítva és Magyarországhoz csatolva a
mai Dráva-Száva közének legnagyobb
részét, meg az Adriai-tenger mellékét is.

Szent László mégis a pogányok el-
leni harcaival írta be legmaradandó-
ban nevét a magyarság lelkébe. Az
a magyarság, amelynek elei még
száz évvel ezelőtt ostroma és átka vo-
ltak a keresztény Európának, most
kereszténnyé válva, testével fogta fel
a kereszténység ellen induló pogány
népek támadását. A keletről rohamo-
zó besenyőkkel és kunokkal vívott ál-
landó harcok már ennek a megválto-
zott gondolkodásnak voltak a követ-
kezményei, s ezek a harcok más és
más formában, de évszázadokon át
folytatódtak. Az első diadalmas csa-
ták az élmények hosszú sorát himez-
ték történetünk mondái közé, amelyek
legnagyobb részének hőse maga a
király, Szent László.

Szent László halála után unoka-
öccse, Kálmán lépett a trónra, akit tu-
dományos képzettsége és a nagy tudása
miatt a magyar nép a könyves mellék-
névvel keresztelt el. Nem volt katona,
de mint államszervező és törvényhozó
legkiválóbb uralkodóink közé tartozott.

Nyomába azonban gyenge utódok
léptek, s nemcsak belül az országban
lett urra a lejtélenség, de az állam
külső tekintélye is erősen lezuhant.
Csak a XI. század végén sikerült III.
Béla királynak újra felemelnie az or-
szág hatalmát a régi magasságra. III.
Béla egyike volt minden szempontból
legnagyobb uralkodóinknak, s csak
annál szembetűnőbb a hanyatlás fiai,
Imre és András alatt.

HIREK külföldről

— Horvátországban csak mező-
gazdasági termény beszolgáltatása
után kapnak ipari cikket a gazdák.
Hortvátország közéletmezését tárgyal-
ták értekezleten. Elhatározták, hogy
az összes élelmiszerkészletet nyom-
ban megállapítják és a csereüzleket ál-
lami ellenőrzés alá vetik. Elhatározták
továbbá, hogy a földművelőknek
ipari termékeket csupán a beszolgál-
tatási kötelezettség teljesítése esetén
szolgáltatnak ki. Gyapju-, gyapot-, len-
és kenderárakat a kiskereskedelem
csak akkor adhat ki, ha a fogyasztó
a megállapított mennyiségű régi árut,
avagy hulladékot beszolgáltatja. 1 mé-
ter férfi, vagy női ruhaszövetért pél-
dául 500 gramm régi gyapjuárut, vagy
250 gramm gyapjuárut és 1 kg egyéb
öreg szövéttárut kell beszolgáltatni.
Harisnyavételnél a régi harisnyát kell
beszolgáltatni.

— Olasz lap Mátyás királyról. A
„Cronaca Prealtina” című Varesében
megjelenő napilap hosszabb cikkben
foglalkozik Mátyás királlyal a Mátyás-
év alkalmából. Részletesen ismerteti
a magyar király életét, pályafutását
és különösen kiemeli azokat a szo-
ros kapcsolatokat, amelyeket éppen
Mátyás király épített ki Magyarország
és Olaszország között.

— Szerbiában csakis ócska ruha
beszolgáltatása esetén adnak új
textilárut. A szerb textilközpont közli,
hogy a jövőben textilárucikket csakis
ócska textiláru beszolgáltatása ellené-
ben lehet vásárolni. Belgrádban na-
gyon kifejlesztették a konyhakertésze-
tet. Belgrád egyik külvárosában egy
maláriaterjesztő mocsarat kiszárítottak
s azt termőfölddé tették. A területen
Belgrád főpolgármestere is egy egész
délután ásott és vetett. Vele együtt
dolgoztak a tanácsnokok és osztály-
vezetők is. Belgrádban ma 12 ezer
család tagjai foglalkoznak konyhaker-
tészettel. Minden erre alkalmas föld-
területet megművelnek. Vannak olya-
nok is, akik kedvenc viráguk helyett
cserépben termelik például a para-
dicsomot.

— Mezőgazdasági eszközöket és
állatokat rekvirálnak Romániában.
A Közellátási Értesítő közli: Rende-
let jelent meg a mezőgazdasági moz-
gósításról. Minden lovat, ökröt és bi-
valyt, továbbá gazdasági eszközt a
mezőgazdasági mozgósítás céljaira el-
rekvirálnak, amennyiben azokat a
hadserg nem igényelte. Az ármegál-
lapító kormánybiztosság rendeletéből
a különböző román nyersolajtermékek
beföldi árát felemelték.

BÉKE ÁLOM

(SZATIRIKUS (KORRAJZ))

Azt mondják az elődeink, romlik a világ.
És a béke álom csupán, csak tisztavirág.
Mennyivel jobb volt azelőtt, nem volt semmi baj,
Nem öszült az ember fején korán meg a haj.

Nem volt akkor semmi szükség zsír és liszt jegyre.
Után szaladt a sült malac, kés állt belőle.
A lisztért szem lött feje a háziasszonynak.
Nem mondták az üzletben, hogy jai, azt nem
[adnak.]

Textilből is annyit adtak, amennyi kellett.
Kereskedő is hajlongott a segéd mellett.
Nem volt dugva sem kanavász, sem a nyers-
[selyem.]

Nem takar a polcot le falvédővel sem.
Nem volt szükség bizony régen a disznóbőrre,
Bezzeg mostan szegény pára azért oly póré.
Felveri az ember a bőrt lábbelijére,
Mert kevés a marha a sok drága cipőre.

Feltalált az emberiség bunát, mitalpat,
Mely azt mondják, hogy idáig soha nem szakadt.
Szegény ember latalpon jár, mely kissé kopog,
Szegénységet eltitkolni így bajos dolog

Csak lenne már egyszer vége mindenféle jegynek.
Nem főne a feje a szegény embernek.
Mindent megvehetne, amit kíván szeme, szája,
Nagyobb lenne kedve és tele a bukszája.

KADÁR GYULA.

Termelési versenyek

A Földművelésügyi Minisztérium megbízta a mezőgazdasági Kamarát (Szombathely) kukorica, napraforgó és szójabab termelési versenyek rendezésével.

Kukoricatermelési versenyre jelentkezhetnek 100 kat. holdon aluli birtokkal rendelkező gazdák. Nyerhető lesz számos díj pénzben és gazdasági eszközökben, köztük az első díj 600 P. ezenkívül több második és még harmadik díj.

Napraforgó és szójabab termelési versenyben részt vehet minden gazda, birtoknagyságra való tekintet nélkül.

Megalakult a Biztosításügyi Országos Gazdaválasztmány

Felhívással fordul a magyar gazdatársadalomhoz a jégkárbiztosítás elterjedése érdekében

Az Országos Mezőgazdasági Kamara, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, továbbá a vidéki mezőgazdasági kamarák, valamint a Gazdák Biztosító Szövetkezete Biztosításügyi Országos Gazdaválasztmányt alakítottak azzal a céllal, hogy rendszeresen negyedévenként tartandó üléseken megvitassák a magyar gazdatársadalom egyetemét érdeklő időszerű biztosítási kérdéseket, kialakítsák a helyes biztosításügyi közvéleményt a magyar gazdatársadalom körében és tájékoztatást adjanak gyakorlati biztosítási ügyekben.

A Biztosításügyi Országos Gazdaválasztmány múlt hónapban tartotta első ülését báró Vay László m. kir. titkos tanácsos, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének ügyvezető elnökének elnökletével, széleskörű érdeklődés mellett. Az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőjében megjelent *Khuen-Héderváry* Károly gróf elnök, *Halács* Agoston dr. igazgató és báró *Diószeghy* Ottó dr. igazgató-helyettes, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőjében pedig *Mutschbacher* Emil dr. ügyvezető igazgató vett részt az ülésen, amelyen képviseltették magukat a kerületi mezőgazdasági kamarák is. — így az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamaraképviselőjében *Pataky* József biztosítási osztályvezető, a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében *Vuchetich* György igazgató, a Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara képviselőjében *Karczab* Szilárd biztosításügyi előadó, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara képviselőjében *Rázgha* Károly elnök és *Sztrázsik* Andor igazgató, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében *dr. Hank* Olivér helyettes igazgató jelent meg. A Gazdák Biztosító Szövetkezete részéről jelen volt *Marek* Loránt m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető igazgató és *Vitéz Násfay* Zoltán dr. igazgató.

A Biztosításügyi Országos Gazdaválasztmány gazdatársadalmunkat érintő több fontos kérdést tárgyalt meg. *Vitéz Násfay* Zoltán dr. igazgató javaslatára a jégkár elleni biztosítás minél nagyobb körben való elterjedése érdekében felhívással fordul a gazdatársadalomhoz. Ez a jégkár elleni biztosításra vonatkozó felhívás rámutat arra, hogy a gazda soha sem lehet biztos abban, hogy a földjét a jégverés elkerüli, a jégverést megelőzni, bekövetkezését elhárítani nem lehet. El lehet azonban kerülni a jégverés által okozott károsodás hátrányos anyagi következményeit a jégkárbiztosítás útján. A termésnek jégkár elleni biztosítása, ezáltal a termelés anyagi eredményének és folytonosságának megvédése nemcsak egyéni érdeke minden gazdának, hanem kötelessége is családjával és nemzetével

A jelentkezők két csoportban versenyeznek. Az első csoportba a 100 holdon aluli gazdák, a második csoportba a 100 holdon felüliek tartoznak. Az 500 P értéket kitévő első díjon kívül számos mások és harmadik díj kerül kiosztásra mindegyik növényfélésegi díjazásában.

Egy-egy gazda több növénycsoportban is versenyezhet. A jelentkezést egyszerű levelezőlapon május 15-ig kell a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamaránál (Szombathely) bejelenteni. A jelentkezők a további utasítást és a versenyszabályzatot megkapják.

szemben. A jégkár elleni biztosítás különösen kötelesség ma, amikor az ország sorsa függ a termelés folytonosságától és eredményétől. Az altruista célokat szolgáló, kartelen kívül álló Gazdák Biztosító Szövetkezete a jégkárbiztosítási díjtételeket és feltételeket évről-évre a gazdatársadalom hivatott érdekképviselőivel egyetértésben állapítja meg, ami által a biztosított gazdatársadalom érdekei a legmesszebbmenően figyelembe vétetnek.

Ugyancsak elhatározta a Gazdaválasztmány, hogy felkéri a mezőgazdasági érdekképviselőket, tegyenek lépéseket a pénzügyminiszternél annak érdekében, hogy az évenként kiadandó szokott jövedelem-, vagyoni és kereseti adó kivételi körrendeletben az épületek tűzkárbiztosítási díja kifejezetten soroltsék fel a kezelési és fenntartási költségek címén levonható költségek sorában és hasonlóképpen a mezőgazdasági kárbiztosítási díjak is kifejezetten vétessenek be a földbirtokból eredő nyers jövedelemből levonható költségek közé. Foglalkozott a Gazdaválasztmány az időszerű biztosítási tanácsoknak és figyelmeztetéseknél a rádió útján való közlésével is, majd néhány egyéb, a mezőgazdasági társadalmat érintő, biztosítási kérdést letárgyalva, a nagyfotosságú értekezletet báró Vay László m. kir. titkos tanácsos zárószavai fejezték be.

KEDVEZMÉNYES ÁRU HUSSERTÉSKOCCAACIÓ

A Földművelésügyi Minisztérium a Felsődunántulon Sopron-, Vas-, és Veszprémmegyeiek területére kedvezményes áru hussertés koccaakciót engedélyezett. Az akcióban elsősorban 50 kat. holdon aluli birtokkal rendelkező hivatásos kiscgazdák részesülhetnek, másodsorban pedig 50—500 holdas birtokosok. Egy 50 holdon aluli gazda legfeljebb 1, 50—500 holdas gazdák legfeljebb 3 kocát igényelhetnek. Az igénylőknek kötelezni kell magukat arra, hogy a kocát legalább két évig tenyésztésre használják. Kívánatos, hogy egy-egy községbe legalább 15 db. koca legyen kiosztva. Az akció során kiosztott kocákat a Vármegyei Állattenyésztő Egyesületnél törzskönyvelésre be kell jelenteni.

A kiosztandó kocákat a Hussertés-tenyésztők Országos Egyesülete elsőrendű törzskönyvelt tenyészetekben szerezi be és a vételárhoz 30%, de legfeljebb kocánként 100 pengő állami kedvezményt nyújt.

Az akcióra jelentkezni kell a Vármegyei m. kir. Gazdasági Felügyelőségnek és az igényléssel együtt a Felügyelőség pénztárába 150 pengő előleget kell befizetni.

Az olajlen vetések megóvása és pótlása

A huzamosan tartó szárazság és az átlagosnál lényegesen magasabb hőmérséklet egyes vidékeken komolyan veszélyezteti az olajlenmag vetések állapotát. Ezért a Földművelésügyi Minisztérium felhívja az ipari növények (olajos magvak) termesztésére kötelezett gazdaságokat, hogy úgy rendelkezzenek az olajlenmagok elültetésével, mint az országban növényi olajokkal való ellátása tekintetében fennálló hazai kötelességükre való tekintettel is minden kövessenek el lenmagtermésük sikeres fenntartása érdekében és lehetőleg védekezzenek a száraz időjárás folytán fellépő bolhaveszéllyel szemben. A Futura által kiküldött természetis utmutató, valamint a legutóbbi havi jelentései is közlik, hogy a bolhafogáshoz szükséges kátrányt ajánlatos idejében beszerezni. A bolhafogáshoz szükséges kátrány beszerzésére vonatkozóan illetékes helyről a napokban már tájékoztatták a közönséget. Ezen tájékoztatás lényegét itt ismétéljük:

A Földművelésügyi Miniszter 282.474/1943. II. 1. sz. alatt rendeletet adott ki valamennyi gazdasági felügyelőséghez és értesítette őket, hogy az Anyaghivatal 55.961/1943. sz. rendelete értelmében a 262. anyagszámú barnaszénkátrány a lenmagtermelők (ugy az olaj mint a rostlennél) által a községi előjáróság, illetve gazdasági felügyelő egyszerű tanúsítványa ellenében bármelyik kátránykészlettel rendelkező kereskedőtől minden anyagkiutalás nélkül beszerezhető. Ha közeli kereskedőnél nem volna kátrány, a legközelebbi gázgyárnál kell beszerezni. Nehézségek felmerülése esetén a termelők forduljanak közvetlenül a Futura olajmagosztályához.

A lennel bevetett terület minden kat. holdja után 1.5 kg., különösen indokolt esetben pedig 3 kg. barnaszénkátrány szolgáltatható ki.

A termelő a beszerzett kátránymennyiséget és azt, hogy kitől vásárolta, postai lev. lapon a M. kir. Ipari Anyaghivatal Széngazdasági Osztályához (Bp. II. Fő-utca 68.) köteles bejelenteni.

Arra az esetre, ha az olajlenmagvetés minden írádozás ellenére sem volna megmenthető, a Földművelésügyi Minisztérium felhívja az érdekelt gazdákat, hogy a Futurával érintkezésbe lépve, minden haladék nélkül gondoskodjanak megfelelő egyébb, a jelenlegi időpontban még sikerrel vehető olajos növények, elsősorban napraforgómag és az erre alkalmas területeken, a szója pótlólag való vetéséről.

A Futura az ország minden részében elegendő szállításra kész nemesített vetőmaggal rendelkezik mindkét olajmagfélésegből és a termelési szerződést kötő gazdáknak kamatmentes kölcsönképpen bocsátja rendelkezésre a vetőmagot.

A vetőmagot igénylő gazdák közvetlenül a Futura központjához, vagy bármely vidéki megbízottjához fordulhatnak termelési szándékukkal.

A gazdáknak a bolhaveszéllyel szemben nem menthető lenterületek kiszántását a gazdasági felügyelőségeknél be kell jelenteniük. Ha a kiszántott olajlen más olajos növényvel önhibájukon kívül pótolni nem tudnak, a gazdasági felügyelőségek utasítását kérjük ki.

Ingyenes talajvizsgálatot kapnak a hadbavonult gazdák. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a hadbavonult, hadirokkant, hadiárva, vagy hadiözvegy részére, akinek birtoka 100 holdnál kisebb szántóból, vagy 10 holdnál kisebb szőlőből áll, az állami kísérletügyi intézmény ingyenesen végezze el a talajvizsgálatot.

E kedvezményre az igényjogosultságot az illetékes polgármester, vagy községi előjáróság igazolja.

A téglá és tetőcserép legmagasabb gyári eladási ára. A 24.500 számú közellátásügyi miniszteri rendelet értelmében folyó hó 17-től kezdve az égetett agyagból és mészhomokból készült téglagyártmányoknak, valamint az égetett agyagból készült tetőcserépgyártmányoknak gyári alapára a következő: a) kisméretű tömör téglá I. oszt. 38.— P. II. o. 34.— P. III. o. 27.— P. b) nagyméretű tömör falazó téglá I. o. 50.— P. II. o. 45.— P. III. o. 35.— P. c) hornyolt tetőfedő cserép I. o. 67.— P. II. o. 60.— P. III. o. 47.— P. d) hódfarku tetőcserép I. o. 50.— P. II. o. 45.— P. III. o. 35.— P 1000 drb-kint. Ezekhez az alapárakhoz a visszacsatolt délvidéki területeken 25%, az ország egyéb területén 40% felár számítható hozzá. A forgalmi adóváltás a gyári alapára és a felár együttes összege után számítható.

VÁROSIMOZI MURASZOMBAT

Május 7-én, pénteken 19.30 ó.
8-án szombaton, 17 és 19.30 ó.
9-én, vasárnap 11.15, 15, 17 és 19.30 ó.
10-én, hétfőn 19.30 ó.

Üzenet a Volgapartról

SÁRDY JÁNOS, TÓTH JULIA,
BIHARI JÓZSEF, PETHES F.

A mai idők legszebb magyar filmje!

Cséplőgépek kijavításának elrendelése. A cséplés zavartalan és a lehetőség szerint tökéletes elvégzésének érdekében a közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy a cséplő tulajdonosok már most gondoskodjanak cséplőgépeik kijavításáról és rendbehozataláról. A rendelet kiadására szükség volt azért, mert a különféle anyaghiányok és az ezzel kapcsolatos beszerzési nehézségek miatt a javítások ideje esetleg elnyulhat. A rendeletre hivatkozással a magunk részéről is felhívjuk cséplőgéptulajdonosainkat, cséplőgépeiket mielőbb hozassák rendbe, annál is inkább, mert értesülésünk szerint a nem kellő karban lévő gépek üzembeállíthatók nem lesznek.

Külföldi árukereslet és kínálat. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához külföldi államokból újabb megkeresések érkeztek különböző cikkek szállítása iránt. Egyben kínálnak is eladásra külföldről különböző cikkeket. Az érdekeltek a kereskedelmi és iparkamaránál felvilágosítást kaphatnak a külföldi keresletekre, illetve kínálatokra vonatkozóan.

Za nousz szo je potègnoli...

Nepriátelszka propaganda je vszigdár na deli pa tak malovercam i mitálivajoucsim nouve i nouve kefe dávle notri i je z lazsmi krmí, persze dokecs sze dájo. Vszi tej recepti szo dobro znáni: bojni je escse nej konec... ne vejmo, ka szmo... londonszki rádió je tou pa tou dojdá... nemci szo zasedli Pest... eszi túdi prídejo i nyim zse stale pa lakáse iscejo... raztálane grofovské grúnte vkrajvzemejo... pa szam Boug zná, ka vszefelé ciganyijo trouszijo naszkriovomá med prouszti národ, naj je szamo zbegajo i nyim tak moucs pa krepko vüpažen oszlabijo. Vszi tej fticsi szo dobro znáni. Zsivéjo, klátijo i szúcsejo sze med nami, gejo vogrszki krüh i vszívajo zláto vogrszko szloboscino.

Poglednimo malo blizse, ka ka boli té hujszkáse? Kak sze vídi, tém nasim szkritim znotrásnyim nepriátelom je nej povouli, ka v nasem Vogrszkom országi escse mirovno tecsé delo, národ je hladnokrvén i z mocsnim vüpanyom gléda v jezerolejtno lepso vogrszko bodoucsnoszt. Tej scséjo napraviti nemirovscino i zmeslingo, ka bi naj grátao eti pekeo i bi sze naj vsze naopak zobrnolo. Scséjo, ka bi sze naj z nasimi zavéznikami szposzvadili i bi tak nyúvi pláni bouk-

se vöprisli. Znájo pa, ka tou nemre biti, ár vogrin ráj prejde, kak pa szvoje rejcsi nebi zdrzsao, záto szamo sepecejo, naszkriovomá hecajo i szágajo maloverno prouszto lüdsztvo. Csinyim pa recepti szfalijo, szí hitro vözmíszlijo drúgo, ár májo povouli csasza.

Zdaj pa vidijo, ka raztálani grofovszki grúnti osztánejo dále kak sztálna lászt vszej verni i posteni vougrov ali vogrszki vend-szlovenecov, ki szo sze za csasza szlávszkoga vládanja nej znásali protivno prouti Vogrszkomí országi. Nega túdi níkse nemské ali kaksekoli drúge zaszédbe i je túdi ne bou i nemre biti, ár je v nasoj jezerolejtnoj vogrszkoj domovíni bila i osztáne edina oblászt szamo vogrszka drzsáva, za stero nam je mocsna garancia nas millionszki honvédszki sereg, steri sze po potrejbí lejko zvisa na poudrgi million zván leventov.

Zakrpaite záto jájne lampe vszem tem frfrasom, ki scséjo v moutnoj voudi loviti ribe i je naznanite oblászti, stera zse obracsúna z nyimi i je odposle tá, kama szo valon. Mitálivajoucsi i maloverci sze pa ne dajte vecs za nousz vlejcsi!

Na dén mater

Pri dományoj hisi szam brezi szkribi prezisváo moja mladostna lejta. Moja szladka mati je sz punov lübéznosztjov pázila na moje miszli i zselejnye.

V szlobodnom csaszi szam sze pogloubó v knizsevnoszt. Tisztoga csasza je rávno teklo stükanye okouli Ady-ja i nyegovoga pesznistva. Vsze-gavecs, ka je té boj túdi mené nej nyao pri méri i szam Ady-ove peszmi i vszo kritiko od tej jedrno studejrao.

Kak lübiteo knig, szam meo lejpo knizsnico, v steroj szo mele prvo meszto lepou oblecsene Ady-ove knige, na stere szam meo velko pazko.

Eden dén szam pa najsao na mojem sztolou tou edno knigo szténtov dojpólijáno. Szladka mati je v mojoj hizsi rámalá, z sztola práj briszala i ténto razlijála po mojoj lejpoj knigi.

Vcsaszi szo me zgrabili csemérje i szam zse scseo bejzsati k mojoj szladkoj materi, da bi nyoj grobijanszki vöszklaó, ka mi je tou napravíla. Ali hitro me je níksa miszeo za szcé popádnola, ka po lejta, gda vecs nemo meo szladke matere i mi tá kniga v rouke pride, mo sze szpomináo na tiszte grobijanszke recsi, stere bi povedo mojoj szladkoj materi i kak de tou mené bolelo i kak de mi za tou zsao.

Premislávao szam szí, jeli je tá kniga, ali cejlo Ady-ovo pesznistvo i cejla szvetovna knizsevnoszt szploj telko vrejdna, kak pa moja drága dobra mati, ki me je sz taksov velkov lübéznosztjov vzgájala i aldúvala zdrávje za szvoje dejte?

K nyej szam sou z drúgim szrcóm i z drúgov düsov. Gda me je zaglédnola, je presztráseni pogléd vrgla na méne i csákála na osztre recsi szvoje-ga cártlavoga szinü.

Jaz szam jo pa z szkuznátimi ocsámi, z blájzsenov radosztjov obíno i troustaó zavolo téntatni pack, stere szo mi pokázale i oudprle ocsi, ka kaksí drági kincs mam jaz v szvojoj szladkoj materi.

Ka bi püsztó jaz tou zapackano knigo vömeniti z novov! Drági szpomin mi je tou. Od tisztagamáo szam vecs nigdár nej potroso osztre ali zsalne recsi na mojo szladko mater.

I tá kniga, gda mi príde v rokou, dam hválo goszpodnomi Bougi za tintatne packe, stere szo mi právoga hípa oudprle ocsi. Vej v mladostí bezsímó za vnougimi nejvrednimi obrázami, steri v nasoj düsi zakmicsijo docajtno nájlépsi obráz: obráz szladke matere, za stero v nam nájvecskrát zse szamo keszno káplejo szkuzé.

Koga szladka mati zsivé, naj jo bár na té dén obiné i dá hválo goszpodnomi Bougi za té nájdrgasi dár zsitka.

Szteber posztávijo

1919-ga leta v szobocskoj bojni szpádnjenim nasim domovino branitelom

Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület je na szvojem ápriliskom obrzsánom szpráviscsi szkoncsao, ka sze more posztaviti szpomenik nasim szpádnjenim junákom, ki szo 1919-ga leta zgrabili za pükse i z Muraszombata vözbili szláve. Nabé-ranye za té szpomenik sze je escse niti nej zacsnolo, pa szta zse darúvala za té cio po 100—100 pengőjov Breuer Pál alezredes, komandánt garnizona v Muraszombati i vítész dr. Szücs István főispán Vas vármegyöva.

Domou szprávlanye iz Nemcsije za Jugoszlávije prijéte bojne zgrablenice

Kak nam z Budapesta glászijo, posilajo v zádnyem vrejmeni doszta proseny v Nemcsijo za tiszte nase lüdi, steri szo bili za vrejmena Jugoszlávie zgrableni i szo escse nej prisli domou.

Opominajo sze vszi tiszti, steri szo zse ednouk prosnyo notri dáli, naj ne posilajo nouve prosnye, ár sz tem dávajo szamo doszta nepotrebno-ga dela. Vszákna notri poszlána prosnyo je zse v deli i csáka na resitev pri nemski oblászti. Prosnyo naj poslejo szamo tiszti, steri szo je escse szploj nej poszlali. Tou sze lejko napise túdi na eni kárti (levelezólap), na stero sze more napiszati imé i atresz prosnika, imé, rojsztno leto, mejszec i dén zgrablenca, nyegov

rojsztni kráj, ka je bio v jugoszláv-szki szoldacsiji, nyegovo vadlúvanye i numera, stero má kak zgrablenec. To kárto trbej poszlati na átresz H. M. 21. osztálya Budapest, V., Juhász Andor-utca 9.

Doszta zgrablenecov je v Nemcsiji i je nej mogoucse vsze naednouk zamenyati, záto trbej escse níkaj csasza potrpeti. Za aktivne oficere, steri szo szlújszili v Jugoszláviji, naj niscse ne dela prosnye. Nemci ne püsztijo domou tiszti, v steri ne zavü-pajo, záto morejo i tej dúzse tam osztáti.

Z nase okolice szo zse szkoro vszi domou prisli, ár szo sze za nyé szkrbeli nas követ gouszoud Hartner Nándor.

Po szveiti

Za dvá pávra szo 20 partizánov obeszili. Z Zágrába glászijo: Ár szo níkaki po nedúzsom dvá pávra bujli, zatogavolo je oblászt preminoucsi tork 20 csetnikov oszmrtila.

Mexikó nescse voziti szoldacsie na front. Mexikánszki zvünesnyi miniszter je vöpedao, ka szo oni níkak nej pripravleni szoldacsio voziti na front, ár szo sze v tom dugoványi níkomi nej dojavézali z kontraktusom.

Bolgárszki krao Boris je nasega minisztra za trstvo Zsindely Ferenc na kihallgatási szprijao.

Angolszászi bi radi v Albániji ali v Dalmáciji prisli na szüjo, — tak szí pogucsávajo v Londoni po naznanili edni svédzski novin. Právijo, ka túdi zatogavolo bombardejrajo vecskrát taljanszko prisztanicse Bari, stero lezsi na vzhoudnom kráji Taljansz-koga országa.

Polszki emigrantszki kormány z familijami i z vszejmi csesztnikami sze je vöszpakívao z Moszkve i prejk Szamáre odisao v Irán. Zednim je pa goripouzvao vsze polszke pörgare, ka sze po mogoucnsosztí naj z Rusz- sie vöodszelijo. Odloucsno pa zavrá-csa tiszto szovjetszko voucsimetanye, pouleg stero-ga bi oni vsze tou csinili po tanacsüvanyi nemcov.

V bojno prouti szovjetom je z Spanyolszkoga országa znouvics odislo na front 943 spanyolszki szoldákov, ki szo sze szamí glaszili. Na fronti bodo notrivtálani v takzvánoj Szívo-j divíziiji, v steroj szo szami spanyolci.

Gouszte v londonszki hotelaj szamo tak vzemejo gori, csi szí prinsz-éjo szvojo posztelino.

Naznányam

vszém tisztim, ki szo dáli kouzse v vözdelávo v Lutenberg, Verzsej ali v Gornyo Radgonyo, naj prído do 15. májusa k meni po nyé, ár ovak zgúbijo pravico. — SÁDL FERENC, baotus, Vashidegkut.

Peszem za domovino na národne szvétke

Nóta: Az Istennek jótetszésse, V. Ádám siralmas esete.

Zdrzsi Bóg z-miloscse tvoje Országa namesztnike, Zdrzsi serege i voje, Kak sztebre nyega díke, Náj sze vrsi po nyí trüdi Velkoszt tvojga národa, Cveté mir i szreca lüdi, Vszé mészt vszega poroda.

Zdrzsi vsze, kí domovino Z-znojom krvjöv varjejo I národa szlobodscino Potrditi terejo, Blagoszlovi nyi hoténya, Tanács i trüde vnöge; Blagoszlovi pokolénya Zdájsnye ino prisesztnie.

Oszramoti protivníke Szpoteri vküp nyí rozsjé I vcsi je na tvoje díke Csészt i glász nücati nyé, Obúdi je groza i sztráh Szvéto krv prelévati, Klacsiti órok tvój vu práh I tebé preklinyati.

Odvni bojno povóden Od tvojega národa I vze mi doli bics szóden Z-nász i vszega poroda: Náj vszém po placsí vihéra Pá szija trák radoszti I vgája vu kríli míra Cvétek módre szkrbnosztí.

Kak molítev Ábelova, Náj ide pred tvój sztolec, Kadís etoga áldova Národov szvétec szódec: Da szpозна zemlé tühína Tvoje velikoszti pót I glászi z-nebész visína Ka szí tí sorsa Goszpód!

Fliszár János.

ORION

BLAUPUNKT

PHILIPS

STANDART

rádiókészülékek

ismét szállíthatók.

6 havi jótállás — szak-szerű kiszolgálás!

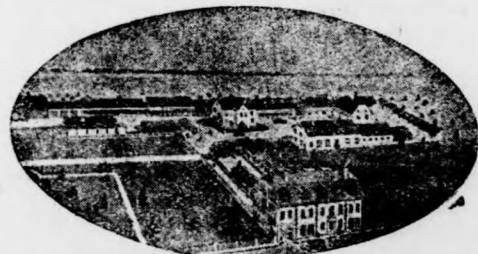
Rádió Nemeccz
Muraszombat.

Zsebvoltmérők megérkeztek!

BENKÓ JÖZSEF

H U S Á R U É S K O N Z E R V G Y Á R

Süggöny:
BENKÓ,
Muraszombat

Postatakarékpénz-tári csekszám: 74009.

MURASZOMBAT

Od kédna do kédna

Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes, komandánt nase 2. armie, stera je v leti 1942 i zdaj po zimi na ruszoszkom fronti velko szovjetszko napádanye tak batrivno vözdrzsála, sze je z vozskejsim stábom májusa 1-ga domou povrno. V Budapesti na állomási ga je v iméni nasoga kormánya szprijao szam Kállay Miklós miniszterelnök.

Hitler je na szvojem bojnszkom kvartejri szprijao Lavala, francuskoga miniszterszkoga predszédnika ob navzoucsnoszti Ribbentrop nemskoga i Bastianini taljanszkoga zvénejsnyoga minisztra. Tanacsüvanye je doli teklo v nájvéksem razmejnyí i sze je pogucsala mera, pouleg stere more francuski orszóg tao vzéti i áldove pri neszti, da sze v nouvoj Európi zagvüsa dosztójni vsíték z vnicsejnyom bolsevizmusa i angolszászke moucsi. Francuski orszóg záto v punoj meri podpéra delo orszógov, ki szo prikapseni k szilam náredi.

Prvejsé holandszke szoldáke, stera szo zse nemci domou püsztili, szo je po zapouvedí nemskoga szoldacszkoga zapovednika v Holandiji, generálisa Vhristiansena, znouva vöpovedáli za zgráblence i szo sze mogli vcsaszik zglásziti v lágere, ár szo sze protivno oponásali prouti obsztojécsomi rédi.

Pravice polszki emigrántov v Rusziji de od zdaj naprej Amerika zaszioupala.

Litvinov, szovjetszki velki követ v Ameriki je odpotüvao v Moszkvo.

Hull, amerikanszki zvénejsnyí miniszter je Róbert admirálisi, ravniteli Martinique szigeta poszlao píszmo, v sterom nyemi je naznana, ka kontraktus na francuske Antiillák szigete gledoucs je za ameriko vecs nej valáni.

Vogrszko-törszka priátelszka drúzsa sze je nasztávilá v Budapesti, stera elnök je gróf Andrassy Gyulla.

Japánszka je račsun dála po amerikanszki bojnszki zgübjaj. Japánszki rádió je povedao, da szo amerikanci v morszkoj bitki pri Salamon szigetaj i pred Florido v nájzadnyoj bojni zgübili: 111 velki hajouvo i 43 mensi hajouvo, nadale 27 rusilni hajouvo; 9 hajouvo szo nyim pa mocsno pokvári. Doj szo sztrelili 443 eroplánov, 171 eroplánov, stéri szo bili na zemli, szo je pa vnicsili z bombami. Japánci szo v tej bojnaj zgübili szamo 21 hajouvo, stéri szo bili potopleni, 35 pa pokváreni, 486 eroplánov szo zgübili tak, da szo sze tej szami szpüsztili na neprijátelszke cíle. Mocsno poskodüvani eroplánov májó 145.

Nemská szoldacsija dobi nouve pükse. Na ruszoszkom fronti dobjó nemci nouve zsmetnejse pükse, da sze lejko bole bojüjejo prouti ruszom. Vszí pesácke, stéri szo do zdaj meli lejko rozsje, dobjó zdaj nouve pükse véksoga kalibra, kak tüdi mocsnejse tanke i páncélose, z sterimi bodo bole zagvüsani pri napádanyí.

Prázno brbranye je, da bi lejko Nemcsijo z eroplánami zavzéti ali pa drügi front posztavili. Törszke novine Vatar pisejo, csi bi mogoucsé bilou z europlánami zaszejszti Nemcsijo? Tou pítanye je napiszao lbsel, ki je bio zapovednik na mourji v Törsziji. Na tou pítanye szo nyemi dáli odgovo, da tou nikak nej mogoucsé. Sto miszli, da bi Nemcsijo lejko z europlánami zaszedli, sze rávnotak mouti, kak tisztí, stéri brbra, da bi sze lejko prouti Nemcsiji posztavo drügi front. Z europláni sze je v cejlom bojnszkom csaszí szamo Kréto i Tunézijo poszrecsilo zaszejszti. Kak hitro szí pa Nemcsija zagvüsa vzhodni front, pa escse menyé szmejmo miszliti na táksi napád.

Svájc sze csi duzse bole oborozsüje. Právi, da szamo tak lejko obdrzsi szovojo nevtrálnoszti, csi de mocsno obozozseni.

V onom táli Irána, steroga szo szovjeti zavzéti, tecsé v punoj meri komünizácija. Med pávrámi posztávilajo kolhoze, grünte nyim pa vkraj jemléjo. V Teheráni szo zatogavolo zacsnoli osztro protestejrati.

Sztalin je májusa 1-ga goripouzvao vsze komüniste, ka naj vözdrzsijo, ár od niksoga méra nemre biti gucs, pokecs ne obládajo szvejti. V Stockholmi na tou gledoucs zamerkajo, ka szo brscasz anglejszi i amerikanci vövjávilí mislejnye, ka sze boji ne koncsájo, ár országi okouli náredi itak ne miszlijo na kakse pogájanye z komüniszti.

Csaren mejszecz za zavézničke. Kak szlüzsbena nemská komanda glászi, je bio mejszecz ápril csaren za zavézničke. Tak szo Ruszi v tom mejszeczí zgübili 1082 europlána, angolszászi pa 63 hajouvo, 18 szo nyim pa mocsno poskodüvali. Ednoj podmornici sze je tüdi poszrecsilo potopiti szlejdní amerikanszki maticsni hajouvo, na sterom je bilou 50 europlánov i okouli 1.700 lüdi. Té hajouvo je csuvalo 7 bojnszki hajouvo, pa sze je dönok poszrecsilo ednoj nemskoj podmornici dojdati tri torpedósztrejlov i potom tüdi szrecsno vujsla.

Mannerheim fínszki generálisi je zavolo pocsványa v Svájc prisao.

Ha Budapestén jól és otthonisan akarja érezni magát, keresse fel

ANDREICS KÁROLY

vendéglőjét

BUDAPEST VIII., Kerepesi ut 5.
Keleti p. u. érkezési oldallal szemben.

A „VENDEK TALÁLKOZÓ HELYE”. Jó magyar konyha, finom fajborok.

Partizáni szo v Szlavoniji vuzsgali 14 veszníc

Kak z Ujvidéka glászijo, szo partizáni v Szlavoniji gori vuzsgali 14 veszníc. Pri vézsi Kakocsák je edna velka suma v sterój sze szkríva okouli 10.000 partizánov. Tej partizáni szo v okolici Csics, Daruvár i Orahovica ponocsi notri vdri, ka szo mogli szo vsze szpokradnoli, nazádnye pa hizse zvuvszgalí. Lüdsztvo je moglo bejszati pred tou bandov i szí tak rejsilo zsvilejnye. Med lüdsztvom je bilou okouli 237 vogrszki drüzsin, stere szo mogli preszeliti v tákse kráje, gde nega partizánov, ár je tá divja csrejda vogrszke drüzsine, stere je tam najsza, vsze szpoklála. Kelko je med nyimi vmorjeni, sze escse ne vej, miszli sze pa, da ji doszta ne bode, ár je vcsína escse právoga csaszá odbejszala.

Dolincsar, Mörzsar, Goricsánec
Hangoztatja réges-régen:

Jó magyar bornak nem kell céger

Finom badacsonyi és egyéb balaton-melléki borok szolid áron nagyban és kicsinyben állandóan kaphatók

Titán János
bornagykereskedőnél — Kiszombat.

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen emlékü édesapa, férj, nagypapa, após és rokon

Benkó Iván

temetésén részt vettek, a sirra virágot küldtek, részvétüket fejezték ki, vagy mély fájdalomukat más módon enyhítették.

MURASZOMBAT, 1943. május 3.-án.

BENKÓ LAJOS, rőfös kereskedő és családja.

Krátki glászi

— Predejvanye vucsitelov. Szombathelyszki okrouzsi kr. Főigazgató je predjao Bakos Lajosa z Rónafőja v Vidorlak. Blázovics Márió z Perestója v Kerkafo-Marokrét, Boros Eleonóro z Szentsebestyéna v Péterhegy, Menyhárt Ilono z Orosháze v Nyireslehómer, Ormosi Emilio z Urdomba v Szentsebestyén, dr. Rhosóczy Józsefovo z Kispesta v Muraszombat, Rónai Józsefa i Rónai Józsefovo z Jánoshalma v Urdomb, Rozgonyi Dénesa z Vidorlaka v Börzönce, Szántó Györgyiko z Murabeszterce v Dolány, Zsolt Magdolno z Szentülöpa v Perestó, Szombati Pál i Szombati Pálovo z Hodosánya v Vidorlak, Trátnyek Mártona z Alsóléndve II. v Belatinc, Vastagh Erzsébet z Magasioka v Murakirály i Vischy Irén z Körösszega v Rónafő.

— Pridejvek szí je szpremejno z dovolejnyom znotrásnyega minisztra vármegyévszki cesztni pazitel Kumin István, z Kiszombata na Kunvári Istvána.

— Za zbuogsanya nase szvinyzke fajte, raztála minisztersztvo za polodelsztvo po fál cejni 1.500 plemenyszki prszic, ki do sze tálale prejk vármegyévszki gazdasági felügyelőségov.

— V Sepsiszentgyörgyi szo obeszili 28 lejt sztároga napszámosa, ár je bujo Péterfi Józsefa 11 lejt sztároga pojba i nyemi vkrajvzéo 380 pengőjov, stere je pojbova mati poszlála ocsi v loug, ka bi naj drváre vöplácsao.

— Vszakso blágo po kirakataj sze more vidno z cejnami oznácsíti po zrendelüvanyi minisztra za trštvo.

— V Keszthelyi szo pri trej baotosaj najsli precí szkritoga blága. Tak szo najsli med drügi 972 párov obüteli i 871 párov zsenzski strumíeo.

Escse ne vejte...

da v Kinezerszkom zsvé 450 milijonov lüdi i med tejmi nájdemo komaj sztou imén, stera sze loucsijo edno od drügoga, kak Vang, Huang, Csang, Csiang, Szuang, Szong. V ednom kráti med vészjov Szucsau i Hankau je edna cejla vész, v sterój lüsztvó poszlúsa szamo na imé Csang. Tá iména sze szamo pri píszanyi lej-

KÖZPONTI MOZI DITTRICH, MURASZOMBAT

1943. május 8-án, szombaton 5 és 1/2 8 ó.
május 9-én, vasárnap 3, 5 és 1/2 8 ó.
május 10-én, hétfőn 1/2 8 ó.

Enyém vagy

Szilágyi Szabó Eszter, Zsilley Margit, Perényi László, Bilicsi Tivadar, Vágóné Margit, Szakács Zoltán, Bihary József szereplésével.

1943. május 11-én, kedden 1/2 8 ó.
május 12-én, szerdán 5 és 1/2 8 ó.

Brigitta férjet fog

(WAS WILL BRIGITTE?)

ALBERT MATTERSTOCK, LENY MAREN-BACH, GEORG ALEXANDER.

ko razloucsijo. Na príliko csi dvá szouzszida na Yang imé poszlúsa, csi sze podpiseta, te eden k szvojemí iméni narijse vrbo, drügi pa kozo. Doszta zmeslinge naprávijo té iména tüdi pri zsenitvi, ár sze dosztakrét vküp ozsenita dvá z táksimi iménami, stera nikak ne glijajo vküper. Csi sze ozsenita eden moski, steromi je imé „Mis” z ednov deklinov, sterój je imé „Mácska” — tou kinejzarje drzsijo za nemogoucsé, da bi sze mis pa mácska lepou glédala. Rávnótak sze nemre zseniti „Ogen,” z „Vodouvo” ali pa „Bik” i „Rdécsi”, ár bik tüdi ne vidi rad rdécse. Lejko sze pa ozsenita na príliko „Mlaka” z „Vodouvo” ali pa „Obüteo” z „Nogouvo”. Csi sze táksi zsenijo, te právijo, ka do tej szrecso meli v zsvilejnyí. Doszta neprílik májó tam z iménami. Nej dávno sze je zgoudilo, da je eden kinejzar vmouro ednoga japonca. Zvedli szo, da sze je té kinejzar zvao „Li”. Nej szo ga pa mogli zgrabiti, ár je v tisztó vészí bilou stirižezero lüdi z tém iménom.

da v mourji voda naraszte te, csi sze v Ledenom mourji zacsné topiti léd. Znansztvenicke szo vözracsunali, csi bi sze v Grönlandi snejg i léd raztoupó, te bi sze na cejloj zemli v mourji za 68 metrov visziko zdignola voda i te bi bio táksi potop, kak je bio za vrejmena Noé-ja.

da v 1944. leti vüzemszka nedela na április 9-ga szpádne, ár je presztouppno leto. Záto bode vüzen za 15 dnij ranej, kak je bio letosz. Riszálszki szvétki pa kak pétészétéi dén po vüzmi — szpádnejo na 28. május.

Bőrkikészítés!

Mindenféle szörme, gallér, ágyelő, sapka, bunda, bélés stb. célra alkalmas nyers szörmés vadbőri kikészítésre elvállalok. Az első budapesti szörmegyárral állok összeköttetésben.

Szász István nyersbőrkereskedő Muraszombat

Lendva utca 21.

Mindennemü nyersbőr és szőr vétele a legmagasabb áron.

Ka právi Amerika na szovjetszko grozodejszto prouti polákom?

Kak glászijo szvetovne novine, v Washingtoni szo prevecs popárjeni zavolo oponásanya szovjetov prouti polákom. Prvics zatogavolo, ár szovjeti esce izdak racsunajo na polszki ország, ka je nájbole v Londoni sze nahájajoucsi emigrántszi polszki kormány szmeknolo, ob drügim za záto, árszooodrillszovjetszko zverinszkocsinejnye, z sterim szo v katynszkom lougi szpoklali polszke oficejre. Vsze tou csinejnye — právjio v Washingtoni, — sze prav sika szovjetom. Gda szo pa za tou zvedli túdi polszki szoldácke, ki sze nahájajo kak dobrovolci v Szevernom Iráki pri anglezsaj, szo túdi zacsnoi brneti i sze buntati zavolo oponásanya szovjetov, ki szo nej szamo tiszti 14.000 oficejrov szpravili z szvejta, nego ne vejo racsuna dati od million polszki zgráblencov, stere szo v Ruszio odegna v szovjetszko-polszkoj bojni. Prouti tomí je pa isztina, ka vszi polszki zgráblenci v Nemskom országí májo cslovesko ravnyane i szo vszi zsvivi. Ár sze je dobrovolzka polszka vojszka v tom dugoványi pri angolszászaj britko várala, zácsa samreti i je nej vözaprejto, da polszki prosztovolci napádnejo anglezse, zavolo steroga szo anglezsi zse zdaj priziljeni bili v Iráki nisterne polszke tábore popunoma okouli vzeí i je zaprejti.

Vesz szvejt pa opazúje na zverinszke dogoudke, stere szo szovjeti napravili v katynszkom lougi i túdi na odnosáje med anglezskov i polszkov vládov.

Kmetzski tanácsi

7. Kelko je vrejdnoszt dojdánoga pouva?

Vszaksi pouv, steri sze dojdá, sze racsuna po vrejdnosztni ednotaj. Za té vrejdnosztne ednote mámo 3 tabeláricsne grupe, stere nájdemo na zádnyoj sztráni kmécske knige (gazdakönyv). Tou knigo dobi vszaksi kmet do 31. májusa pri notárosi. V I. grupi nájdemo zrnye za krúj, pšenico, zsitó i kétszeres, v II. grupi je mászt i v III. je napiszanoi vez tiszti pouv, med sterim szi vszaksi kmet po szvojem odloucsi, ka nájlezsej dojdá. Od I. grupe sze more za vszakso korouno csisztoga dohoudka dojdati 10 kil krúsnoga zrnya. V II. grupi pri másztí sze racsuna od vszakse koroune 10 ednot i v III. grupi pa od vszakse koroune po 30 ednout. Tak prijde na vszaksv korouno csisztoga katasztrálnoga dohoudka vszevküper 50 ednout.

8. Kak sze racsunajo ednote, csi szvinyo, sopane, gouszke ali rece dojdámo?

Pri dojdánog szvinyi, gouszki ali reci sze ednote racsunajo v II. i III. grupo. Na priliko pri 100 kil zmetnoj szvinyi sze za vszakso kilo zsmécsé racsunajo 4 ednote v II. grupo i 2 ednoti v III. grupo, tou sze razmi, da tá szvinya racsuna vszevküper 600 ednot.

9. Sto je duzsén ednote dojdati?

Ednote more dojdati vszaksi, steri zemlou obdelúje i pouv zsnývive doj odpela. Tou szo: lasztnik zemle, csi szam obdelúje nyivo ali z polovice jo vödáno, tiszti, steri má nyivo z árende vzeí i tiszti, steri je vzsitkar zemlé. Csi je zemla z része vödána na polovico, tréjti ali strí tao, more nájprvo lasztnik zemlé dojdati na zemlou szpádajoucsé ednote i z tisztoga, ka je vise osztalo, szi vzeze szvoj rész, sto má zemlou z árende vzeí. Kelko ednot sze more dojdati, sze vidi v kmecskoj knigi (gazdakönyvi). Na vszaksoj notarosiji sze napravijo gazdalajstromi, v steri sze lejko vidi, kelko ednot je po kataszterszki listzaj za vszaksega kmeta naprej-

ALFA teljesítők
ALFA tejtölözők
ALFA köpülők

raktáron

HOFHERR SCHRANTZ
mezőgazdasági gépek, szecskavágók, darálók, ekék stb. raktáron. — **CSÉPLŐGÉP és TRAKTOROK** a legrövidebb időn belül szállíthatók.

Stiván Ernő, műszaki nagykereskedés
Muraszombat Telefon 39.

OLAJOK, ZSIROK, gépalkatrészek és felszerelés, szerszámáru és mindennemű felszerelés. GOLYÓSCSAPÁGYAK minden méretben raktáron.

BUTOR óriási választékban
László Ignác
Szombathely
Pontos és gyors kiszolgálás!
Kérjen ajánlatot!
Erzsébet Királyné u. 23. - Telefon 191

szpiszanoi. Gda bodo tej lajstromi gotovi, te sze tou razglászi i vszaksi má pravico je poglednoti v 15. dnévaj. Csi je kaj nej dobro napiszanoi, te od razglasenyá racsunajoucs v 30 dnévaj lejko proszi poprávek gazdalajstroma. Dobro je, csi vszaksi kmet tou poglédne, ár sze po gazdalajstromi vöszpunývájajo kmécske knige (gazdakönyv). Doszta kmetov je, steri nemajo vsze szvoje nyive v domácsój vzeí, nego v drügi vesznicaj. Tem sze priporácsa, náj szi dájo szpiszati v zvénejsnyi vesznicaj lezsécsó zemlo v domácsi gazdalajstrom, ár sze z tem od edne velke szkrbi resijo.

Masin za zseti je dobila zimzka kmécska soula v Celldömölki od Felsődnántuli Mezőgazdasági Kamare v taksoformo, ka té masin ménsi kmetovje tam okouli túdi lejko ksenki nücajo.

Gouszke i rece letosnyega zlezsenyá sze pouleg zrendelüvanya minisztra za preszkrbo národa pred 15. szeptembrom neszmijo klati.

Kukorcscse, kukorcscne palice i stucsi sze morejo do májusa 15-ga goriponücati ali zezgati ali pa na gnojicsi odszpodi zakopati, ka z ku-

korcsnoga csrva zrascseni metüleskü nedo mogli vö. Sto bi tou zamüdo, de kastigani zavolo presztoplejnya.

Eladó kazánok:

6-os Hofherr 10 légkörös eredeti gyári magánjáró. 4-es Hofherr 8 légk., 4 1/2-es Erug. 8 légk. 6-os Marshal 7 légkörös huzatóság. Környújtörüs 900-as cséplök. 1000-es elevátor. 17 1/2 jelü Máv. benzinnmotor magánjáró felszerelések. Harang járgány. Gépek részletfizetésre is eladók, bérbé is kiadók. — SZILVÁSI GYULA, ZALAEGRSZEG, Arany János u. 22.

Odájo sze dampfari

Rázne féle i rázne moucsi dampfari (túdi szamohodécsi) sze odájo ali pa vöszposzoudjio. Plácsa sze lejko túdi na ráte. — SZILVÁSI GYULA, ZALAEGRSZEG, Arany János u. 22.

Jó cselédet,

konyhai és szobai munkálatok végzésére azonnali belépésére keresek. Fizetés megbé-szélés szerint. Cim a kiadóhivatalba.

Szülzsklyna

za künszka i hizsna dela dobi vesaszik meszto. Plácsa po dugocsanyi. Antresz sze pozvei v vrednistvi.

Veszek fővárosi megbizóm részére

100 évnel régibb butort
órák, porcellánt, cserépedényt, képet, disztárgyat stb. — Részletes leveleket „Bpestre” jelígére a kiadóba kérek.

Národne fabule

Vküp szpravo i píszaó: Jókai Mór.
Peszlovensco: Fliszár János vp. vucsitel.

Priposzvti od Matyas krála

Matyas král (Hunyady Mátyás), ali kak ga národ esce i dneszden fabulno szpomina: „Mátyás te pravicsén“. „Mró je Matyas král, totá je pravica“, je eden te nájlibeznivési i znamenitési král bio vgrszkoga országa. Né szamo nyegovi podlozsanci szo ga z-szdrca lübil i csesztíli, nego i pred célov Europov je csaszna persóna bio. Nevoscenyáki, stere je boléla nyegova dika; neprijátelje náimre törki, kí szo né szamo ednök tezsko obsütíli nyegove róke zmosznoszt; csehi, steri politicsna jálnoszt je od nyegove odkritoszt i pravicsnosztí né szamo ednök oszramotana; zafrigana neszrámma Ausztria itv. csi szo nyemi bár od nevoscénosztí gnáni zagriszeni protivniki bili, szo nyegovo pravicsnosztí csüdüvájöcs dícsíli. Domá v országí v nadütosztí sze zvisávájöcsi plemenitásje, velikásje, kí szo vu véksem táli szvoji kmetov krvi cécajöcsi tiranusje i országá právi zsvilenci bili, szo sze pred nyegovov pravicsnosztjóv oszramotiti i poküsziti priziljeni bili. I rávno záto ga je národ nateliko szrcá lübo i nyemi vu ober szpiszanoi titulusi vekivecsen szpómenek posztavo gori. Nevtajeno, ka je Matyas v-szözsednoj stiríji, v-ausztríji, i tak túdi karintheji krájni hodo,

poznáni i postüvani bio. Radgonya i nyé krajína sze je esce po nyegovoj szmrti vecs sztotin, do Márije Terezie kralüvanya szredíne vrémena, k-vogrszkomi országí drszála. V-Macsköveci eden brég há-tára dél sze „Matyas düllö“ zové, gde sze je Matyas král vu lovini jáko obrüdjeni vu ednoga velkoga rasztá hladnoj szenci pocsinó, kak tö dneszden lüdjé od pokolénya do pokolénya vu szpómenki obarvano pripovészt gucsíjo. Tö je szvéta isztina, ka je on rászt né vszecseni doj od lasznika, nego je niháni od vrémena pocszazoma zdrüzgani i znicseni. Zdag ga zse nega. (Eti redöv písztél ga je pred 70 leti, gda je zse brezi vréjka i vék, szamo sztébla, kak vótel i szprhnyeni stór sztála vido, kak indasnye díke sztrtino. Zsnyegove sztéble okroglina je blüzi triklavtre znesz-la vö). Od Matyas krála doszta pripovésztí jeszte, z-steri eden tal je kak po lüdsztvi gucsécsi szpómenek oszto gori, te drügi pa z-Galiotti, Matyas krála dvornoga notárosá v-píszmi zamerkanya vzeí. (F. J.)

Liszica zgráb'la scsuko, scsuka zgráb'la liszico, Vorga zgráb'la obédvé.

Ednök je v-Rákosi liszica k-potóki sla rake lovít. Tö mestrijo liszica tak csini, ka rép notri vu vodó potíszne i tak dugog ga vu vódi drszí, dokecs sze eden ali drügi rak na nyega ne povészi, teda rép nanágli vöcukne, k-drejvi ga mláti, rak sze vküp szpotere, potom ga pojej i tak znóva nadaljáva.

Meszto raka sze je zdaj scsuka (riba)

najsla za rép povésziti. Kak liszica té velki porob vö z-vöde, nanágli popádne scsuko za zgornyo laloko, ali scsuka túdi nepopüszti i popádne liszico za szpódnio laloko, tak szta zdaj edna to ovo drszale, edna je né stela popüsztiti. Tam tá je só eden Büdinszki nemski Vorga (csizmár) kak je na pamet vzeo tevi dvé edno z-tov drügov bojüvájöcsösv sztvájöv, gori je djao pri szebi, ka kakti rétké dóbi csüdüno sztvár, bode pred Matyas krála neszo, kí vu táksoj csüdünosztí zagvüšno veszelnoszt náide.

Te nájpravicsnési král je túdi lagoje csesztíke meo. Táksíva szta bilá dvá pred dverami sztojécsíva dvornika túdi, steriva szta szamo tak püsztila pred krála lüdi, csi szo nyima od krála doblenoga náje-ma eden-eden tal tá obecsali.

Pred zvönésnyi vrátaj sztojécsi dvornik je vesaszí polojno senka proszo, ovak ga nepüszti notri. Ali szíromacsek Vorga, ka ná szamo pred krála more pridti, je privolo, miszléés szi vu szebi: pó itak meni osztáne. Od znótra ga pá te drügi sztráz-sar sztávi i té túdi polojno szebi proszi, ovak ga nepüszti notri. V-tó formo tak Vorgi nika ne osztáne. Ali ka naj szamo pred krála more pridti, je vsze privolo, komi je z-etimi recsmi pokázao notri ete csüden sztvári pár vu falincsnom vgrszkom govorényi:

— Liszica zgrábá scsuka, scsuka zgrábá Liszico, vorga zgrábá obádva.

Král sze je zsmajno zaszmajao, sztvári je vu pobirálnik sztvári dao djáti i dvorno-

mi mestri zapovedao Vorgi niksi senk dati.

Vorga je tö milosztso proszo od krála, naj nedá drügoga senka, kak sztó pálic.

— Sztó pálic? — ercsé král csüdüvájöcs. — Komi je tebi sztó pálic?

— Meni do dobre oni sztó pálic, jaz rad mam palice.

— No vszécste nyemi tak v-Büdinszkom lögi sztó pálic, naj szi je neszje.

— Né, meni táksi trbé sztó, kakse na deresi májo segó dávatí.

— Csi rávno tak zselés, naj ti bode.

Vö je dao zdaj zapoved král dvema gárdistoma, naj doj precséta té nenávdén senk.

Vorga sze je lepö zahvalo i je só z dvema gárdistoma.

Pri dveraj ga sztávi sztrázsar i zahtéva polojno senka.

— Hodi prijátel v-placsilno kancallájo, tam je dobis v-rédi vöplácsano.

Pri vrátaj ga pá gorsztávi ov sztrázsar, komi je túdi polojno senka trbelo.

— Hodi ti túdi v-placsilno kancallájo i dobis, ka ti ide.

Gárdistje szo zdaj prerazmili Vorgé jalnoszt, z-szebom szo pelali dvá sztráz-sara na placsilno meszto, doj szo jiva vtegnoli na deres i vszákomí polojno senka 50—50 pálic vö precséto brezi falinge vövdéltí.

Král szam sze je nad tém spájszom szladko szmejao, Vorgo je obilno obdárüvao, obá sztráz-sára pa vesaszí z-szülz-sbe odpüszto, naj szíromákom neobtérsü-jeta duzse pred krála prihájanye.